

G. Ligozzi: Marija se prikaže Frančišku

VRT

Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

Vsečina 9.—10. šte.: Pobožnost 9 prvih petkov 193. — Radost vesoljnega stvarstva 194. — Stabat mater. — Sveti Frančišek in školje 196. — V tišini Brezmejnega. — Pozdrav sv. Frančiška Mariji — Sveti Frančišek Asiški 198. — Frančiškanska znanost 200. — Očenaš sv. Frančiška 202. — Križ ob poti 203. — Srce naše vere — sv. maša 203. — Kralj naših src 204. — Molitev h Kristusu 206. — Dobrodelnost prvih kristjanov 208. — Vojak in smrt 216. — K Bogu 211. — Katekizem tretjega reda sv. Frančiška 212. — Iz moje celice 214. — Frančiškova mladina 216. — Albanska mladenka 218. — Služabnica božja m. Marija od Trpljenja 220. — Pax et bonum 222. — In naj molijo za mrtve ... 224.

Celoletna naročnina 12 lir.

Posamezna številka 1'50 lir. Za Nez. Hrvatsko 40 kun. Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provincija sv. Križa. Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo „Cvetja“, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček računa 11.495.

Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jože Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1942-XX S e p t e m b e r

1	T	Čm.	B. Janez in Peter m., S. Egidij	17	Č	VO. PO.	Rane N. S. O. Frančiška
2	S		B. Janez, Apolinar in Severin m.	18	P	PO.	KV., S. Jožef Kupertin sp.
3	Č	Čm.	Od dneva	19	S		KV., S. Januarij in tov. muč.
4	P	PO.	S. Roza Viterb. dev.	20	N		17. pob. n., S. Evstahij in tov. m.
5	S	Čm.	B. Gentil m., S. Lavrencij sp.	21	P		S. Matej apostol
6	N		15. pob. n., B. Liberat in Pereg. sp.	22	T		S. Tomaž Vil. šk., S. Mavric. in t. m.
7	P	Čm.	Od dneva	23	S		Najdba sv. Klare, S. Lin pm., S. Tekla dm.
8	T	VO. PO.	Rojstvo B. M. D., S. Hadrijan m.	24	Č	PO.	S. Pacifik sp., M. B. Rešiteljica
9	S	Čm.	B. Serafina vd., S. Gorgonij m.	25	P		B. Frančišek-Marija sp.
10	Č		B. Apolinar in t. m., S. Nikolaj T.	26	S	Čm.	B. Lucija d., S. Ciprijan in Just. m.
11	P		B. Bonaventura Bareel. sp., S. Prot in Hijacint m.	27	N	PO.	18. pob. n., S. Elzearij sp., S. Kozma in Damijan muč.
12	S	PO.	Presladko Ime Marijino	28	P	Čm.	B. Bernardin Feltr. sp., S. Venčeslav m. (Molitve za naše rajne)
13	N		16. pob. n., B. Frančišek Kald. sp.	29	T	PO.	S. Mihael nadangel
14	P		Povišanje sv. Križa	30	S		S. Hijeronim c. uč.
15	T		Sedem žal. B. M. D., S. Nikom. m.				
16	S		KV., S. Kornelij in Ciprijan m., S. Eufemija in tov. m.				

O k t o b e r

1	Č	Čm.	B. Janez in Nikol. sp., S. Remig. šk.	17	S		S. Marjeta Mar. Alacoque dev.
2	P	PO.	S. Angeli varuhi	18	N		21. pob. n., S. Luka evangelist
3	S		S. Terezija D. J., Vig. S. Frančiška	19	P	PO.	S. Peter Alkantarski sp.
4	N	VO. PO.	S. N. O. Frančišek ust. 3 redov	20	T		S. Janez Kancij sp.
5	P	Čm.	B. Felicija d., S. Placid in tov. m.	21	S	Čm.	B. Jakob šk., S. Hilarijon, S. Uršula in t. m.
6	T	PO.	S. Marija-Franč. d., S. Bruno sp.	22	Č		Od dneva (Posvečevanje cerkva)
7	S		Kraljica presv. Rožnega venca	23	P		B. Jožefina dev. in muč.
8	Č		S. Birgita vd.	24	S		S. Rafael nadangel
9	P		S. Janez Leonard sp., S. Dionizij in tov. muč.	25	N	PO.	22. pob. n., Kristus Kralj
10	S	PO.	S. Danijel in t. m., S. Frančiš. B. sp.	26	P	PO.	B. Bonaventura Pot. sp., S. Evarist pm.
11	N	PO.	20. pob. n., Materinst. B. M. D., Osm	27	T		Od dneva, Med osmino
12	P	PO.	S. Serafin sp.	28	S		S. Simon in Juda Tadej ap.
13	T	Čm.	S. Edvard kralj	29	Č		Od dneva (Osmina P. C.)
14	S		S. Kalist 1. papež in muč.	30	P	PO.	B. Angel Akr. sp.
15	Č		S. Terezija Avilska dev.	31	S		B. Krištof in Tomaž sp.
16	P	Čm.	S. Hedviga vd.				

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Pobožnost deveterih prvih petkov smo končali — kaj pa zdaj?

Vsi, ki ste mogli v redu opraviti pobožnost deveterih prvih petkov, bodite presvetemu Srcu Jezusovemu iskreno hvaležni za to veliko milost. Mnogi, le premnogi, ki so pobožnost začeli, je niso mogli končati. Nekateri so jo šele pozneje začeli opravljati in z mesecem septembrom še niso dovršili. Nekateri pa se še niso pridružili tej vseljudski pobožnosti zadoščevanja žaljenemu Srcu Jezusovemu.

Kaj naj zdaj storimo? Ali naj nehamo častiti presveto Srce Jezusovo in prekinemo pobožnost zadoščevanja? Nikakor ne! Vsi, ki ste mogli vseh devet prvih petkov v redu opraviti, ne prenehajte zdaj, marveč nadaljujte pobožnost, saj tudi ljubezen Jezusova do nas ni prenehala, in žalitve božjega Srca se žal tudi še nadaljujejo med našim narodom. Dolžni smo torej božjemu Srcu zadoščevati z ljubeznijo. Zato: pridružimo se tistim, ki pobožnosti deveterih prvih petkov še niso mogli dokončati in z zgledom pritegnimo še tiste, ki doslej še začeli niso.

Zadostilna pobožnost prvih petkov naj postane slovenska ljudska pobožnost za vso bodočnost: spomin na vero in zaupanje našega naroda v težkih dneh, vir tolažbe in pomoči v vseh bodočih preizkušnjah in »ob pravem času« — kakor pravi sv. Pavel (Hebr 4, 16) — izraz najgloblje hvaležnosti presvetemu Srcu za rešitev.

Ostanimo vsi zvesti pobožnosti prvih petkov, vztrajajmo v njej do konca!

† Gregorij Rožman,
škof.

Radost vesoljnega stvarstva

Rojstvo Marijino

rija pravi, resnični božji tempelj časti in slave, ki je Salomonovo mojstrsko delo v primeri z njim komaj blede senca.

Naša misel, naše spoštovanje, naša hvaležna ljubezen je pri tebi, ti ljubo, sladko dete v naročju sv. Ane. Nobena med ženami te zemlje ti ni podobna. Ti svetišče božje, ti sveto mesto božje, kako veličastne reči se pripovedujejo o tebi! (Ps 86, 2.)

Od večnih vekov božje oko z neskončnim dopadenjem gleda na Marijo, z večno ljubeznijo jo pred vsemi stvarmi ljubi, z neumljivim hrepenenjem hrepeni po njej. Pred stvarjenjem sveta jo je izbral in izvolil. »Gospod me je imel (ustvaril) od začetka svojih potov, preden je kaj storil, od začetka. Od vekomaj sem postavljena in iz davna, preden je bila zemlja« (Preg 8). Od vekov je Bog sklenil, da bo na svet poslal svojo večno Ljubezen, Sina svojega edinega, ki bo človek iz Adamovega rodu, iz človeške matere rojen. Od vekov sta zato neločljivo združena v večnih božjih mislih Jezus in Marija, Sin božji in božja mati.

Na potu iz zemeljskega raja v dolino solzá in trpljenja spremlja Adama in rod njegov božja obljuba, da pride žena, ki bo premagala satana in njegovo kraljestvo, ki bo prinesla veselje in upanje in luč in življenje vesoljnemu človeštvu. Kadar božjemu ljudstvu preti nevarnost, da ga stro močni sovražniki, ga Bog tolaži z obljubo, da ne bo pokončano, ker bo iz njega prišla mati Mesijeva, kakor je to povedal Izaija: »Glej, devica bo spočela in sina rodila, in njegovo ime mu bo Emanuel, Bog z vami« (Iz 7, 14). Po njej vroče hrepenijo očaki, kakor Jezusa, tudi njo naznanjajo preroki. Vso dolgo dobo usmiljeni Bog v podobah kaže na Marijo in človeški rod pripravlja nanjo. Jakobova nebeška lestvica, goreči grm, cvetoča Aronova palica, runo Gedeonovo, skrinja zaveze, tempelj Salomonov, prelepe predpodebe so to preblazene Device. In tiste velike žene: Eva, Sara, Rahel, Rebeka, Abisag, Judita, Estera, mati bratov makabejskih, velike so zato, ker s svojim lepim, čednostnim življenjem kažejo na obljubljeni

Po sedmih letih hrepenenja, vročih želja in skrbnega dela je kralj Salomon dozidal tempelj Gospodov, veličastno hišo božjo, prebivališče svetemu, edinemu Bogu. V neizmerni radosti je zavrisovalo tedaj ljudstvo izraelsko, v nepopisnem veselju nad veliko dobroto, ki jo je Gospod storil Davidu in Salomonu in Izraelu, svojemu ljudstvu (2 Par 7, 10).

Podoben, le da še veličastnejši radostni praznik sleherno leto obhaja sveta Cerkev, kot spomin onega blaženega dne, ko je bil dovršen živi čudovit tempelj, ki ga je sebi pozidal nebeški Salomon, večna Modrost. »Rojstni dan je danes preslavne Device Marije, veselja in radosti poskakujoč ga praznujmo.« Takó vesoljno stvarstvo k radovanju vabi sv. mati Cerkev. Saj je Ma-

ženo, ker so, rekel bi, osnutki, obrazi matere Mesijeve, težko in hrepeneče pričakovane od nesčetno človeških src.

Bog pa je zvest, da, Bog edini je zvest. »More li žena pozabiti svojega otroka, da ne bi več usmiljenja imela s sinom svojega naročja? Pa ako bi ga ona pozabila, vendar jaz tebe ne bom pozabil« (Iz 49, 15), taka je beseda večne Ljubezni. Rojstni dan Matere božje in naše, kdo ne vidi v njem izvirnik iz nezmerne morja božjega usmiljenja in božje ljubezni do izgnanih Evinih otrok? »Rojstvo tvoje, božja Porodnica Devica, je oznanilo veselje vesoljnemu svetu; iz tebe namreč je vzšlo Sonce pravice, Kristus, naš Bog,« tako vsa srečna kliče sv. Cerkev. Od večnega božjega Umetnika po njegovi podobi in podobnosti je narejena za Kristusa, za lastno mater njegovo, glede na človeško naravo, ustvarjena za kraljico nebes in zemlje, v radost vesoljnemu stvarstvu, za našo ljubo Gospo in preljubeznivo mater od vekomaj izbrana.

Bog edini je sam iz sebe neskončna Dobrota in Lepota, vse ljubezni in časti vredna; kar je drugega dobrega in lepega v nebesih in na zemlji, to je vse le izvirnik iz neskončnega, večnega morja božje dobrote in lepote. Marija pa je njegova najlepša, najboljša stvar, tista, ki jo je povišal nad vse, kar si more človek misliti, razen njega, Boga samega.

Popolnejše matere si tudi vsemogočni Bog ni mogel narediti. »Komu naj te primerjam, velika Gospa? Nad teboj je samo Bog, pod teboj vse, kar ni Bog« (sv. Bonav.). Čudež je vsemogočnosti in modrosti in neumljive božje ljubezni. Ob njeni lepoti obledi vse, kar je kdaj lepega bilo in bo na tej zemlji. Prelepe stvari božje, angeli, se začudeni vprašujejo: »Kdo je ta, ki prihaja kakor zarja vzhajajoča, kakor luna lepa, kakor sonce izbrana, kdo je ta?« (Vis. p. 6, 9.) Čudovito lepoto in krasoto te prelepe, edine med ženami potrjuje sam sv. Duh, ki jo je naredil: »Kako lepa si, prijateljica moja, kako lepa si! Vsa si lepa, in madeža ni na tebi« (Vis. p. 4, 7). »Lepa si, ljubezniva in zala, kakor Jeruzalem (V. p. 6, 3), mesto popolne, dovršene lepote in veselje vse zemlje« (Zal. p. 2, 15).

In reči smemo po pravici: vse, kar Bog stori, stori po Mariji.

Pred očmi vesoljnega cerkvenega zbora v Efezu je govoril sv. Ciril Aleks.: »Bodi pozdravljena, Marija, božja porodnica, zakladnica vsega sveta, neugasljiva svetilnica, venec devištva, kraljeva palica prave vere!« Sv. Efreem jo imenuje »neomadeževano, čisto, kraljico vesoljnosti, upanje obupajočim, varno zavetje brodolomnim, tolažbo sveta, vseh rešenje.« In sv. Irenej pravi: »Marija je postala vir zveličanja vsemu človeškemu rodu.« Mati in Gospa je v družini božji. Jezusa, ki je vir in gospod vseh milosti, nismo dobili in ga nimamo razen po Mariji, tako tudi nobene milosti nimamo razen po njej. »Tako je volja božja, ki je hotel, da naj dobimo vse po Mariji.« (Sv. Bernard.) Zaklade božjih milosti, to morje, ki ga je napolnil Sin božji s svojo krvjo, ki ga sv. Duh v svoji ljubezni oskrbuje, je Bog izročil in zaupal Mariji. Zakladnica je vsega božjega bogastva, vseh milosti božjih. Tako nežno in močno je združena z Jezusom, ki je odsvit Očeta in Žar večne luči, da kdor njo najde in njeno naklonjenost in milost, tudi življenje najde in zveličanje prejme od Gospoda. Ljubeznivo nas vabi: »Pridite k meni vsi, ki hrepente po meni, in nasitite se mojega sadu« (Lir 24, 26). »Pri meni je bogastvo in slava in izbrani zakladi« (Preg 8, 18). Kdor koli na ta prečudoviti tempelj božji trka, se mu odpre; kdor išče, najde; kdor prosi, prejme, sleherni po svoji potrebi.

**Ljubljanski tretjeredniki! Tretjeredni shod meseca oktobra
bo pri sv. Frančišku v Šiški tretjo nedeljo ob pol 4. uri pop.**

»Stabat Mater«

Ena najbolj pretresljivih cerkvenih pesmi je brez dvoma »Stabat Mater — Žalostna je Mati stala«.

Kakor vse, kar je velikega, tako se ima tudi ta nesmrtna pesem zahvaliti za svoj začetek grenki bolečini. Jakopone da Todi je njen pesnik.

Živel je ob koncu trinajstega in v začetku štirinajstega stoletja v Umbriji, v domovini sv. Frančiška, kot slaven in bogat odvetnik. Njegova sreča je bila dovršena, ko je dobil v dobri Katarini zvesto in plemenito ženo.

Leta 1298. so v Todi priredili slovesne gledališke predstave. Za odlične goste so priredili posebne visoke tribune. Med gledalci je sedela tudi Katarina. Komaj se je igra pričela, se tribuna naenkrat zruši ter gledalce pokoplje pod ruševine. Godba je prenehala. Iz globočine vpijejo obupni klici po pomoči.

Jakopone divja kot blazen na kraj nesreče in išče svojo ženo. Tu zasliši njen glas: Zraka, zraka! Razrezal je na njej slavnostno obleko, da bi lažje zadihala. Kar do tedaj ni vedel, je videl zdaj: žena je nosila na sebi spokorno obleko pod šumečo svilo. Ker je bil on preveč lahkoživ, se je pokorila ona. Jakopone je bil do dna srca pretresen. V njegovem naročju je plemenita, svetniška žena izdihnila.

Kot na drugi svet prestavljen je taval odslej Jakopone naokoli. Ni tožil in ni jokal. Pregloboko se je zarila bolečina v njegovo dušo. Za njega je ugasnilo sonce na nebu. Toda neka druga luč je vzšla nad njim in je začela svetiti. Njegove misli se niso mudile več na tej zemlji, temveč na drugem svetu, kjer je bila njegova žena.

Kmalu je vstopil v samostan sv. Frančiška, kjer je preživel nadaljnje dneve svojega življenja. In v tihi samostanski celici je napisal »Stabat Mater«.

Mati žalostna je stala,
poleg križa se jokala,
ko na njem je visel Sin.

Sveti Frančišek in škofje

Kakor je sv. Frančišek Asiški globoko spoštoval apostolski sedež — to je znana stvar iz Frančiškovega življenja — tako je naš serafinski oče obljubil spoštovanje in čast škofom, naslednikom apostolov.

S Cerkvijo verovati, moliti, živeti, delati, čutiti, je bilo za Frančiška temeljno načelo in pravilo, podobno onemu, da se je treba v vseh stvareh ravnati po evangeliju Kristusovem.

Cerkvena himna za praznik sv. Frančiška poje: »Frančišek, mož katoliški in ves apostolski nas uči, naj se držimo vere rimske Cerkve in opominja nas, naj čez vse spoštujemo škofo in duhovnike.«

»K škofu grem...«

Ko je bil Frančišek zatožen od lastnega očeta pred svetnim sodiščem, ker je v očetovi blagajni vzel denar za popravo cerkve sv. Damijana, se je svetnik skliceval na cerkveno sodišče in je rekel: »K škofu grem, zakaj on je oče in gospod naših duš.« Pred škofom je vrnil svojemu očetu ne samo denar, temveč tudi obleko mu je dal nazaj. Škof mu je dal potem svoj lastni plašč, da se je v njega ogrnil. Pri asiškem škofu je Frančišek dobil tudi zavetišče v svoji zadnji smrtni bolezni. Škofa je prosil za blagoslov za dolgo pot v večnost.

Kakor hitro je prišel v kako mesto, je serafinski ubožec napravil prvo pot k škofu, da se mu je predstavil. Brez škofovega dovoljenja ni nikoli pridigal in tudi ni pustil, da bi njegovi bratje kdaj pridigali brez škofovega dovoljenja in tudi naseliti se niso smeli nikjer, kakor le če je škof na to pristal. Bratom je dal natančna navodila: »Če pridete v mesto, kjer še nimamo svojega bivališča, in če najdete dobrotnika, ki bi vam dal košček zemlje, da lahko postavite na njem skromen samostan, morate iti najprej k škofu tistega kraja in mu reči: Gospod, ta človek nam je pripravljen dati iz ljubezni do Boga in zaradi zveličanja duš toliko sveta, da si bomo lahko ustanovili nov dom, zato se obračamo do tebe, ki si oče in gospod duš in ti zaupamo. Samo z blagoslovom božjim in s tvojim hočemo začeti z zidanjem na tem kraju.« (Ogledalo populnosti 10.)

In dostavil je še sveti Frančišek: »Gospod Bog nas je določil, naj bomo opora sv. cerkvi, stebri sv. Cerkve in pomoč cerkvenim prelatom. In te moramo ljubiti, spoštovati z vsemi močmi.«

Sentire cum Ecclesia — Čutimo s Cerkvijo!

Tretjeredniki se moramo v šoli našega očeta sv. Frančiška naučiti brez-pogojne pokorščine in discipline do svojega škofa, ki ga je Sv. Duh postavil, da vlada Cerkev božjo. (Quos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei!) Sveti Ignacij zabičava: Vsi ubogajte škofa! Brez škofa ničesar ne začnite! Bežimo pred razdorom! Glejmo, da se škofu ne bomo nikdar ustavljali, da bomo podložni Bogu!

Svojemu škofu smo dolžni ljubezen, spoštovanje in pokorščino, kot svojim staršem. Pri divjanju tolikih zmot in na predvečer, na vigilijo najbolj žalostne dobe človeške zgodovine držimo vsi s skalo sv. Petra, s cerkveno hierarhijo, s svojim škofom. Če nam kdo oznanja drugo vero in drug nauk kakor škof, naslednik apostolov, pa naj bo sam angel z nebes, je ta angel hudič in mu ne smemo verjeti. Dokler bomo katoličani čez svojega škofa zabavljali, njegove odloke kritizirali, katoliško akcijo podcenjevali, toliko časa bo imel hudič pri nas dobre čase. Tretjeredniki! Vsi s škofom! To velja tudi duhovnikom tretjerednikom!

Frančišek pridiga ljudstvu pred škofom.

Biti tretjerednik se pravi, postaviti se v prvo vrsto v boju za sveto stvar — vedno in povsod! Seveda hočemo biti in ostati »manjši bratje — manjše sestre«, samo v enem nočemo biti »manjši«: v ljubezni in delu, v žrtvi in pokorščini do sv. Cerkve in do svojega škofa. Tako je želel naš oče sv. Frančišek. Volja očeta je sveta!

O. P.:

V tišini Brezmejnega

*Ko sem Te slišal počivati v svojem srcu
in je moj človek dvignil pogled preko svetov —
sem Te spoznal.*

*Nikoli poprej še nisem videl Tvojega obraza,
nikoli poprej še nisem slutil Tvoje veličine —
a zdaj Te ljubim neskončno.*

*Ob Tebi je tako novo gledati življenje:
izginili so ljudje, vse se je potopilo v zamaknjenost,
večen mir diha poleg naju.*

O, Brezmejni, kdo sem, ki Te ljubim?

Pozdrav sv. Frančiška Mariji

»Pozdravljena, sveta Gospa, najsv. Kraljica, božja porodnica Marija!
Ti si vedno Devica, izvoljena od neskončno svetega Očeta nebeškega!
Tebe je posvetil s svojim presvetim ljubljnim Sinom in Tolažnikom
sv. Duhom.

Pozdravljena, ti tempelj njegov!

Pozdravljena, ti šotor njegov!

Pozdravljena, ti prebivališče njegovo!

Pozdravljena, ti oblačilo njegovo!

Pozdravljena, ti dekla njegova!

Pozdravljena, ti mati njegova!

Pozdravljene, ve sv. čednosti vse, ki ste bile po sv. Duha milosti in razsvetljenju izlite v srca vernih, da bi Bogu iz nevernih verne naredile!

Sv. Devica Marija, nobena med ženami sveta ti ni enaka!

Hči in dekla najvišjega Kralja, Očeta nebeškega, presveta Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa, nevesta sv. Duha, prosi za nas s sv. nadangelom Mihaelom in vsemi nebeškimi močmi in vsemi svetniki pri svojem presv. ljubljnem Sinu, našem Gospodu in Učeniku.◀

PETER LIPPERT, K. R.:

Sveti Frančišek Asiški

(Konec.)

Tako je mogoče reči, da je moralo nastati toliko frančiškanskih družin ravno zato, ker je bil Frančišek le eden, ker ni bilo nikogar, ki bi bil tako enkratne čudi in živosti in čistosti in iskrenosti in preproste veličine, kot je bil Frančišek. Toda ob tem edinem se je vžgalo in predramilo nešteto ljudi, ki so bili

na svoj način in po svojem lastnem notranjem zakonu dobri, čisti in visokostre-
meči, da, sveti, frančiškani, akoravno ne Frančiški. Frančiškanske družine vseh
smeri in oblik so vse do danes še neverjetno bogate z osebnostmi, z resnično ži-
vimi ljudmi, z izvirnim duševnim življenjem; in v tem so pač najbolj podobne
Frančišku, frančiškanske v najizvirnejšem pomenu. Da še po stoletni regulaciji
vedno znova vzkipeva življenje, ki nosi svoja pravila in forme v sebi samem, da
vsa frančiškanska pravila navsezadnje vselej izhajajo in se oblikujejo iz vsevidlj
delujočega Frančiškovega življenja, to je tisto, kar je na njih Frančiškovega.
Pri tem niti ni najvažnejše, da je to življenje tudi po svoji obliki posebej podobno
posebnemu značaju Frančiškovega življenja: nekaj njegove ravnosti je v njem,
njegove naivnosti, preprostosti, ljudomilosti in otroškosti, ki se lahko stopnjuje
prav do originalnosti in pravem pomenu besede; dasi je spričo moderne diferen-
ciranosti duš tako neposredno naivno življenje vedno redkeje mogoče. Najdrago-
cenejše, kar so frančiškanske družine podarile Cerkvi, pa je, da je v njegovem
najboljšem mozgu vselej bilo nekaj živega in osebnega in zato nekaj indivi-
dualnega in kvalificiranega. Zato tudi se po poti statistike nikdar ne bo moglo
izkazati, da je to življenje doseglo maksimum, toda kot tipična posebnost stoji
vendarle na prvem mestu. In prav tako je porojeno povsem iz duha Frančiško-
vega, na enak način je on oče teh družin. Poglavitno je in bo, da je Frančišek
s prodornostjo in čisto veličino svojega bitja in življenja življenju samemu za-
vojeval prostost, mu ustvaril dom in ga zavaroval sredi že organizirane, kano-
nično oblikovane Cerkve. Njemu smo dolžni hvalo, da je Cerkve v svoji sredi
proglasila življenje kot tako, čisto in neposredno življenje, osebno in samolastno
življenje za sveto, torej ga kanonično dovolila, mu cerkvenopravno dala pisano
pravico. In tako Frančišek Asiški ne predstavlja nekaj novega le v svojem
bitju in življenju, on je tudi ustvaril nekaj novega, ni le dal življenju novo
obliko, temveč samo novo življenje volil prihodnosti; in zato je Frančišek najbolj
samosvoj in samonikel med vsemi velikimi redovnimi ustanovitelji.

Če motrimo zgodovino redov in razvoj katoliškega redovništva, lahko celo
napravimo sklep, da možnosti, ki nam jih je podaril Frančišek Asiški, še daleč
niso izrpane. Organizacijsko počelo, ki vodi od Benedikta preko Dominika in
Ignacija do novejših družb, se zdi, da je v svojih notranjih možnostih blizu
izrpanosti — s čimer seveda ni rečeno, da bi moglo biti kdaj odveč ali da bi
ga bilo mogoče nadomestiti. Toda ta temeljna novost, ki jo ravno danes išče
toliko duš in jo skuša najti toliko poskusov novega osnovanja, ta se pač nahaja
le na eni črti, na črti izvirnega Frančiškovega ideala: na črti svobodne živosti
in svobodne ljubezenske skupnosti, na črti neposredno, po sebi sami učinkujoče
biti, ne šele po konstruktivnem hotenju učinkujoče, na črti samoraslo žive in
izvirne osebnosti, ki jo oblikujeta lastni zakon in mera. Če Bog nekoč podari
svoji Cerkvi red bodočnosti, ki ga danes hrepeneče iščejo oči že tolikih naših
najboljših, tedaj bo pač nosil pečat Frančiškove duše.

Niti sledi okrepelosti, otrdelosti, shematiziranosti ni mogoče opaziti na
tem čudovito odprtem in živem človeku. Spesnil je sončno pesem in jo pel do
smrti in ta pesem je dejanski bila najboljši izraz njegovega bitja: neposredna,
pristrčna in hvaležna sprejemljivost za vse, kar je na svetu, preprosta in nič
hudega sluteča predanost vsem resničnostim, ki so v Bogu in od Boga. To vse
pa se imenuje mladost, ki se je — seveda v neskončno globljem in večjem
smislu — uresničila, ko so asiški meščanje imenovali mladega, slovesno pri-
hajajočega Frančiška kralja svoje mladosti.

Svoboščine in pravice tega mladega duha, duha neposredne, izvirne in
osebne živosti obstoje in rasto le v enakem razmerju s pristnostjo tega življenja,
z jasnostjo in milostnostjo tega življenja. Vse narejeno, izumetničeno, patetično
pogreša v enaki meri, v kolikor je narejeno, lastne notranje oblike in harmonije
in se mora podvreči oblikovanju od zunaj. Frančišek Asiški je v najtežjem

notranjem trpljenju dokazal, kako neskaljeno čisto je bilo njegovo življenje, kako daleč mu je bila duša od samovoljnosti, sebičnosti, svojeglavnosti, osebne strastnosti in sebične volje po samouveljavljanju. »Ker je bil,« pravi Tomaž Celanski o svojem mojstru in očetu, »zelo ponižen, je bil do vseh ljudi pohleven in se vsem prilagodil; med svetimi je bil še bolj svet, med grešniki je bil kakor kateri izmed njih.« Ta čudovita spretnost prilagoditve pa pri Frančišku ni bila preračunljiva, taktična, dušebrižniška pametnost, temveč izraz vse razumevajoče in vse premagujoče svobode, ki mu je omogočila, da je celo »to, kar ga je hotelo ovirati pri ljubezni do Boga, in osebe, ki so ga ovirale, brate in druge, celo če so hoteli slabo ravnati z njim, da je vse imel za milost božjo«.

V svojem mladostnem obilju, v samoumevnosti svojih dejanj iz najbolj lastnega bistva je med vsemi svetniki Frančišek Asiški morda še najbolj podooben svojemu Učeniku in Odrešeniku. Seveda neizmerna razlika še vedno ostane: Jezus je smel imeti svoje izobilje življenja zavestno. On je imel bogočloveško nosilnost. Zgolj človek pa ne sme vedeti za svoj genij, okrog njega mora biti blaga nevednost, ostati mora potopljen v bistveni ponižnosti; drugače zleden pod mrzlim dihom zavestnega gledanja. Pri Frančišku je bilo tako: njegovo bogastvo je ostalo njemu samemu skrito, njegovega življenja v preprostosti in samoumevnosti ni motilo samoopazovanje. Toda v sebi je imelo to življenje ganljivo podobnost s preprosto veličino in plodovito obilico, ki je v Jezusovem življenju tako edinstveno. In tako je tudi zgodovinskim opazovalcem najpreprosteje doumevati, da je tudi ta vrec, ki je z umbrijskih gričev potekal v svet, prihajal iz enakih globočin, iz karizmatične obdarjenosti s posebno bogopovezanostjo, iz nadnaravne milosti in bogastva na samem dnu njegove duše. Četudi je bila ta milost pri Jezusu bistvena, hipostatična, se vendar tudi Frančišek zdi kot obdarjen z milostjo v obliki, ki ne šteje k zahtevam našega človeškega bistva, da, ki je niti ne smemo šteti med normalne načine, kakor se prikazuje krščansko življenje, zdi se kot čudo in zato kot znamenje, ki ga je Bog postavil med narodi. In nepremagljivo rastoča pozornost, ki je na poti skozi stoletja deležen, se zdi kot zmaga čudeža, kot nesporni zablisk, kot migljaj božjega prsta, ki ga ne prezrimo, — in s tem tudi kot odgovornost, ki nam je naložena: da spoznamo v teh naših dneh, kaj je življenje, kaj je življenje in prostost božjih otrok, kaj je resnično, notranje in sveto, milostipolno in bogopovezano in zato večno mlado, večno življenje.

DR. P. HILARIN FELDER O. M. CAP. — ATOM:

Franciškanska znanost

Biti ubog za Frančiška ni pomenilo samo odpovedati se materialnim dobrinam, ampak tudi ne poudarjati duhovne posesti, z odpovedjo »Mojemu in tvojemu« urediti prav tako sebični »Jaz« in ga očistiti s ponižnostjo in preprostostjo. Videli smo že, kako se ti dve čednosti pri frančiškanskih učenjaki uveljavljata in kako naj bi dali vsej frančiškanski učenosti lastni pečat. Pokaže se pa pri tem tudi, kako plemenito in daljnovidno je Frančišek mislil o harmoniji med učenostjo in ponižnostjo, kako daleč je bil od tega, da bi izigral ponižnost proti učenosti ali učenost proti ponižnosti in kako trdno je bil nasprotno o tem prepričan, da resnična ponižnost koristi pravi znanosti in da prava znanost napravi človeka ponižnega, preprostega in skromnega.

Pa tudi odpoved samemu sebi in svetu po ponižnosti in uboštvu ne zadostuje. Frančišek zahteva, da so študirajoči bratje z Bogom združeni, s tem da goje pobožnost. Kar je delavnim bratom predpisal kot zapoved vodila, velja samo po sebi umevno posebno onim, ki se pečajo z duševnim delom. »Bratje,

ki jim je Bog dal milost za delo, naj delajo zvesto in pobožno, tako da se bodo ogibali brezdelju, sovražniku duše, ne bodo pa zatrli duha svete molitve in pobožnosti, kateremu morajo služiti vse druge časne reči.« V tem smislu se je izrazil Frančišek v svojem pismu na Antona še posebej o razmerju študija do molitve. Glavni poudarek naj bi bil na molitvi, znanost naj bi molitev vodila, molitev pa znanost razsvetljevala.

Globoko ga je bolelo, če je zapazil, da gotovi bratje zanemarjajo notranje življenje, da bi se posvetili le znanosti. »Oni bratje,« je imel navado tedaj reči, »ki se dajo voditi od nečimrnega hrepenenja po vednosti, bodo na dan povračila stali praznih rok. Želel bi mnogo bolj, da bi bili trdni v čednosti, da bi, če napoči čas stiske, imeli s seboj Gospoda v potrebi. Kajti prišla bo nad nje stiska, v kateri jim knjige ne bodo nič koristile, ampak bodo vržene v oknišča in kote.« Tomaž k temu pripominja: »Frančišek ni tega govoril morda zato, kakor da bi mu študij sv. pisma ne ugaljal, ampak zato, ker je hotel odvrniti vse brate od nezmerne hrepenenja po učenju in jih bolj spopolniti v ljubezni, kakor pa napolniti z nečimrno jalovo učenostjo. Poleg tega je naprej videl ne preveč oddaljene dni, o katerih je vedel, da bo znanost priložnost k pogubi, duh pa duhovnim možem v podporo.« Da, že tedaj je kazal na to, da bodo »mnogi vse svoje misli in hrepenenje noč in dan osredotočili samo za znanost in tako postali nezvesti svojemu poklicu, sveti in pobožni molitvi.«

Z ozirom na ta poklic je bil Frančišek prepričan, da mora ne samo vsako vrsto študija zapostavljati molitvi, ampak on priznava in priporoča sploh le bogoslovni študij.

Če namreč primerjamo različne izjave svetnika o vprašanju znanosti v njegovem redu, tedaj najdemo izključno imenovan samo »duhovni študij«, »študij modrosti«, »študij sv. pisma« in »znanost svetega bogoslovja«. Vemo, da vsi ti izrazi izražajo eno in isto učenost o Bogu. O svetni modrosti ali filozofiji ni nikjer govora. Vprašanje, ali je v njegovem redu dovoljena ali nedovoljena, se zdi, da mu sploh nikdar ni bilo stavljeno. Če bi bilo stavljeno, bi gotovo odklonilno odgovoril.

To je bilo tedaj brez nadaljnega razumljivo. Do 13. stoletja filozofija v zapadnih šolah ni imela nobenega prostora. Kdor se je hotel lotiti višjega strokovnega študija, bogoslovja, prava ali zdravilstva, je moral prinesiti s seboj le gramatiko, to je znanje latinskega učenjaškega jezika in če mogoče nekaj logike, in kar so imenovali logiko, je bilo zgolj uvod v jezikovne oblike učenega pouka. Šele v 12. stoletju je postala Latincem znana Aristotelova dialektika (nauk o pravilnem mišljenju). V začetku 13. stoletja so potem prišli v promet tudi prevodi Aristotelove fizike (prirode), metafizike (nauk o nadčutnem) in naravoslovnih del. Tako so se naenkrat odprli nesluteni zakladi vse grške svetovne modrosti.

Njih uporaba pa se je zdela krščanski znanosti in posebno bogoslovju neprimerna. Bila je poleg tega tudi zvezana z nevarnostjo za vero. Pri vsej genialnosti je bil Stagirit (Aristotel) končno vendar napolnjen od pogankega duha. Poleg tega so prihajali na razpolago dani prevodi njegovih del iz rok arabskih modrijanov in bili uvoženi iz špansko-maverskega polotoka obenem z razlagami Avicene in Averoesa. Dejansko je šlo tu torej za arabsko filozofijo, ki je bila sezidana na podlagi na mnogih mestih spačenega aristotelizma in s tem dajala podporo hedonizmu (nauk, da je čutna sla življenja cilj in smisel) in deizmu (nauk, ki Boga priznava, taji pa njegovo zvezo s svetom), ter mogla biti krščanskemu zapadu nevarnejša, kakor oborožena moč islama. Cerkev je z bojaznijo gledala proti grozečemu zlu. Od leta 1210 je pariški filozofski fakulteti ponovno prepovedala predavati o Aristotelovi fiziki in metafiziki, dokler ne bi bile tam nahajajoče se zmote izločene, in opominjala je teologe, naj besedo božjo razlagajo s pomočjo svetih očetov, namesto da se zatekajo k poganskim filozofom, ki Boga ne poznajo.

Sv. Frančišek moli

Sveti Oče: Stvarnik, Odrešenik in Tolažnik, kateri si v nebesih med angeli in svetniki, razsvetljuje jih s spoznanjem, zakaj Ti, Gospod, si svetla luč in žarki ogenj ljubezni, ker Ti, Gospod, si ljubezen; bivaš v njih in jih napolnjuješ z blaženostjo, ker Ti, Gospod, si največje dobro, večno dobro, ki od njega prihaja vse dobro, brez katerega dobro ni nobeno.

Posvečeno bodi Tvoje ime: pridi v nas spoznanje Tebe, da bomo spoznali širnost in radodarnost Tvojih dobrot, daljnosežnost Tvojih obljub, vzvišenost Tvojega veličanstva in globokost Tvojih sodb.

Pridi k nam Tvoje kraljestvo: da bo vladalo v nas po Tvoji milosti in nas pripeljalo v Tvoje kraljestvo, kjer Te bomo gledali, kakršen si; s popolno ljubeznijo Te ljubili in uživali na veke.

Zgodi se Tvoja volja kakor v nebesih tako tudi na zemlji: da Te bomo ljubili iz vsega srca; z vso dušo Te vedno ljubili, vedno hrepeneli po Tebi z vsem svojim duhom; obračali k Tebi vse svoje namene in iskali z vsemi močmi Tvojo čast, vsa svoja dejanja, telesna in dušna, storili v Tvojo službo in ljubezen, in nič drugače; da bomo bližnjega kakor samega sebe ljubili, z vso močjo jih nagibali k Tvoji ljubezni; bližnjega dobrobita se kakor svojega veselili. sočustvovali v njih nesrečah in jim ne storili nič žalega.

Kruh naš vsakdanji daj nam danes: dodeli nam spomin, umevanje in spoštovanje ljubezni, ki jo je imel ljubljeni Sin Tvoj, Gospod naš Jezus Kristus, do nas in za reči, ki jih je za nas govoril, storil in prenašal.

In odpusti nam naše dolge: po Svojem nedopovedljivem usmiljenju, po trpljenju ljubljenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa, in po zasluženju in posredovanju blažene Device Marije in vseh izvoljenih Tvojih.

Kakor mi odpuščamo našim dolžnikom: stori, da bomo popolnoma odpustili, kar odpuščamo, in da bomo zavoljo Tvoje ljubezni resnično ljubili naše sovražnike in za nje pobožno pri Tebi posredovali, in nikomur ne storili nič hudega in si prizadevali vsem koristni biti v Tebi.

In ne vpelji nas v izkušnjava: skrito ali očitno, nenadno ali dolgotrajno.

Temveč reši nas hudega: preteklega, sedanjega in prihodnjega. Amen. (Prim. P. L. Dragoni, *Ascetica Francescana* 1927.)

Križ ob poti

*Ob poti,
kakor v zmoti,
lesen križ nad polji bdi.*

*Vsa srca so pozabila nanj,
le zdaj in zdaj, kot iz sanj,
se metulj od nekod k njemu spusti
in se v tratah izgubi
in ga ni,
a sredi poletja,
sredi mórja rož
gól in suh,
brez ljubezni,
kakor v zmoti
ob poti
stoji lesen križ
brez rož...*

P. ODILO:

Srce naše vere — sv. maša

Darovanje samega sebe

Naše življenje mora biti maša. Postave sv. maše morajo biti postave našega življenja. Prva postava sv. maše je darovanje in postava našega življenja, ali bolje rečeno krščanskega življenja, mora biti darovanje, žrtev.

Darovanje, žrtev mora biti. Brez darovanja, brez žrtve ni življenja, ki bi bilo vredno življenja. Moderni človek je marsikaj iznašel, da bi si napravil zemeljsko življenje bolj udobno. Toda enega še ni iznašel in nikoli ne bo: življenja brez misli na žrtev.

Darovanje mora biti: o tem dobro ve kmet, poljedelec, ki zdihuje pod težo obresti in s svojim znojem zaliva brazdo na njivi. Brez te kmetove žrtve bi ne bilo kruha. Na to bi morali misliti vsi, zlasti meščani.

Darovanje mora biti! To dobro ve rudar, ki se odpove sončni svetlobi in se spusti v globoki zemeljski rov ter tam rije po osrčju zemlje večkrat z nevarnostjo lastnega življenja. To je žrtev! Toda brez te žrtve bi ne bilo premoga, železa — nobene industrije.

Darovanje, žrtev mora biti! O tem je prepričan strojevodja na vlaku in krmar na ladji. Potniki se veselo zabavajo, zadremlejo, krmar, strojevodja pa morata bdeti in se žrtvovati. Brez te žrtve bi ne bilo nobenega prometa.

Darovanje, žrtev mora biti! To ve učenjak, pisatelj, ki bere in študira in piše pozno v noč, da ga skele oči in je ves izmučen. Toda brez te žrtve bi ne bilo nobenega znanstvenega napredka.

Darovanje mora biti. To lahko potrdi državnik, ki čuva nad blaginjo dežele. Brez te žrtve bi ne bilo nikakega blagostanja, nobene varnosti in reda.

Darovanje, žrtev mora biti. To natančno ve oče, ki se za svoje noč in dan žrtvuje. O tem lahko govori mati, ki je ena sama poosebljena velika žrtev za svojega otroka. Brez te žrtve ni nobene družinske sreče.

Darovanje mora biti, to dobro ve duhovnik, ki se mora mnogim stvarjem odpovedati, da ysem postane vse. Brez te žrtve bi ne bilo nobenega verskega življenja, nobene morale in nobenih nebes.

Življenjski sok, ki se pretaka po žilah človeštva, je sok žrtve, premagovanja, darovanja. Darovanje mora biti! Povsod!

Življenje je maša! In prvi del maše mora biti tudi prvi del in prva postava družabnega reda v verskem, pa tudi v gospodarskem pogledu. Vse človeštvo, vsi stanovi se morajo napraviti na daritveni obhod in kar imajo najboljšega, morajo položiti na daritveno pateno.

Na daritveno pateno položi žrtev svojega razuma. Vsako nedeljo pri vsaki sv. maši! Svoj razum moramo popolnoma vклонiti božjemu razodetju, nauku Kristusovemu in nezmotljivemu učeniškemu uradu sv. Cerkve.

Na daritveno pateno moramo pri sv. maši položiti žrtev svojega samoljublja. Kdor samega sebe išče, se bo gotovo izgubil in se bo le težko zopet našel. Vsaka sebičnost je nekrščanska. Bog hoče, da vse kar živi, tudi lahko živi. Vsakdo ima pravico do prostora, do zraka in do luči. Pravico seveda po delu in prednosti, ne pa po nasilju in lenobi.

Na daritveno pateno pri sv. maši moramo položiti žrtev svojega premoženja. K pojmu lastnine, premoženja spada, da je neka stvar naša, moja. Toda po meni mora vsaka stvar služiti skupnosti. Patena je instrument socialnega izenačenja.

Na vse te stvari bi moral vsak katoličan misliti vsako nedeljo med sveto mašo pri darovanju. Naše življenje je maša in prva postava sv. maše je darovanje in tako mora biti prva postava krščanskega življenja darovanje, žrtev!

P. SALEZIJ:

Kralj naših src

Vsak kristjan ve, da je to naš Gospod Jezus Kristus. Če gremo globlje, se bomo vprašali, kaj pa je ta Kralj naših src? Hitro bomo odgovorili, da je Bog in človek skupaj. Naši nasprotniki po večini priznavajo, da je Kristus živel kot človek na zemlji, da je torej zgodovinska osebnost, ter še radi dodajajo, da je bil nenavadno plemenit in npravstveno visoko stoječ človek, vseskozi poštenjak, ki je grajal vsako hinavščino in krivičnost. Da bi pa bil še kaj več, kakor nad vse popoln človek in velik modrijan, pa v to zemljo zaverovani ljudje nočejo verovati. Mi pa radi izpovemo svojo vero v božanstvo Kristusovo, zavedajoč se, da le tako more biti Kristus Kralj naših src, kar je bil skozi vsa stoletja in je še dandanes premnogim. Skušajmo si utrditi to vero in si jo poglobiti, da bomo mogli stati trdni ob butanju besnečih valov današnjega materialističnega časa.

Že nasprotniki torej navadno priznavajo, da je bil Kristus Gospod izredna človeška osebnost, plemenit in neoporečen značaj. Rekli bomo: Prav; če je bil Kristus taka neoporečna osebnost, je gotovo res, kar je o sebi trdil, za kar se je priznaval. Ni brez vzroka tudi sam dejal: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle« (Mt 24, 35).

O sebi je Gospod Jezus trdil, da je eno z Očetom, da je iste božje narave kakor Oče. Naj slede tozadevni stavki pri sv. Janezu, ki tako pomenljivo začenja svoj evangelij: »V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila Beseda« (Jan 1, 1). Tisti stavki se glase: »Kdor vidi mene, vidi Očeta« (Jan 14, 9). »Verujte mi, da sem jaz v Očetu in Oče v meni« (Jan 14, 11). »Vse, kar ima Oče, je moje« (Jan 16, 15). Če ima Sin vse, kar ima Oče; če je Sin v Očetu in Oče v Sinu; če vidi Očeta, kdor vidi Sina, je gotovo Sin tudi Bog, kakor je Bog Oče. Pri sv. Mateju pa stoji še pomenljive besede: »Vse mi je izročeno od mojega Očeta in nihče ne pozna Sina, kakor le Oče; tudi Očeta nihče ne pozna, kakor le Sin in komur hoče Sin razodeti« (Mt 11, 27). Ne da se tajiti, da tiči v teh Jezusovih besedah izjava neskončne božje oblasti, ki dobi svoje zadostno

potrjenje še v drugih, bolj jasnih: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji« (Mt 28, 18). Zato je seveda lahko v svojem imenu razposlal apostole po svetu.

Nasprotniki bodo morebiti ugovarjali in rekli, zakaj pa je potem, če je Kristus Bog, zavrnil bogatega mladeniča, ki ga je nazval z imenom »dobri Učenik«, češ da je samo Bog dober. To je Gospod storil zaradi tega, ker je v tem naslovu videl le prazen poklon, po katerem so hrepneli farizeji. Kadar koli so ga pa apostoli brez praznega poklona klicali za Učenika in Gospoda, ni ugovarjal, še celo pritrdil je: »prav pravite: to sem« (Jan 13, 13). Tudi je pustil, da mu je od mrtvih vstalemu, apostol Tomaž rekel: »Moj Gospod in moj Bog« (Jan 20, 29). Saj je to bilo tudi popolnoma v skladu s prejšnjo izjavo Gospodovo: »Resnično, resnično povem vam: Preden je bil Abraham, sem jaz« (Jan 8, 58).

Jezus Kristus je v pravem pomenu Sin božji. Veličastnejše ni mogel tega povedati, kakor je to storil, ko ga je bil malo pred njegovo smrtjo k temu uradno pozval sam veliki duhovnik. Le-ta ga je zarotil pri živem Bogu, da naj jim izjavi, če je on Kristus, Sin božji. In Gospod je priznal, da je in še dodal: »Poslej boste videli Sinu človekovega sedeti na desnici Vsemogočnega in priti na oblakih neba« (Mt 26, 64). Namesto da bi sedaj veliki duhovnik priznal Kristusa za Sinu božjega, je raztrgal svoja oblačila ter odkritosrčno izjavo smatral za bogokletje, ki zasluži smrt. Kolika zaslepljenost! Vendar Kristus Gospod ni popravil svojih besed, ampak je zanje šel v smrt in česar ni hotel priznati veliki duhovnik, je priznal z vojniki vred poganski stotnik (in to tedaj, ko so se prikazovala izredna znamenja ob Kristusovi smrti na križu): »Resnično, ta je bil Sin božji!« (Mt 27, 54).

To, da je Kristus Sin božji, je potrdil sam nebeški Oče precej v začetku njegovega javnega delovanja z besedami: »Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje« (Mt 3, 17). Tedaj pa, ko je Gospod Jezus vprašal apostole, kaj pravijo ljudje o njem in je potem hotel še zvedeti, kaj oni mislijo o njem, se je dvignil prvak apostolov sv. Peter in spregovoril: »Ti si Kristus, Sin živega Boga« (Mt 16, 16). Gospod Jezus je za to izjavo pohvalil apostola Petra in ga blagrovail, češ: »meso in kri ti tega nista razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih« (Mt 16, 17).

Pa bodo morebiti zopet ugovarjali nasprotniki ter rekli: Zakaj pa se Kristus ni takoj spočetka razglasil za Sinu božjega in za napovedanega Mesijo, zakaj se je navadno imenoval le Sinu človekovega? Odgovarjamo: Gospod je ravnal previdno in preudarno. Saj smo videli, kako se je veliki duhovnik razkačil, ko je Kristus malo pred smrtjo izjavil, da je resnično Sin božji. Tudi se za Mesijo ni mogel javno razglasiti, dasi se je na skrivoma n. pr. Samarijanki pri studencu, ker bi tega ne prenesli ne Rimljani, ne Judje. Rimljani bi mu precej spočetka preprečili vsako javno delovanje ter ga odstranili, če bi namreč v luči napačnega judovskega pričakovanja Mesijo smatrali za obnovitelja judovskega kraljestva; Judje bi ga pa zopet ne hoteli sprejeti, če bi jim ne izpolnil njihovih posvetnih upov. Pač pa je Gospod dovolj razumljivo odgovoril Janezovima učencema, ko sta ga po naročilu vprašala, če je on tisti, ki ima priti, ali naj drugega čakajo. In Jezus jima je odgovoril: »Pojdita in sporočita Janezu, kar slišita in vidita: slepi spregledujejo in hromi hodijo, gobavi se očiščujejo in gluhi dobivajo sluh, mrtvi se obujajo in ubogim se blagovest oznanja!« (Mt 11, 4—5.) Tako je o Mesiji napovedal prerok Izaija; če se ta dela sedaj vršijo, je mesijanska doba že tu. Kristus Gospod se je tudi rad imenoval Sinu človekovega, ker se je v starem zakonu tako ime pridevalo bodočemu Odrešeniku.

Kralj naših src, Kristus Gospod je torej po lastni izjavi ne samo človek, ampak tudi Bog, pravi in resnični Sin božji. Z njim je res bil Bog med nami. In ta Bog je še vedno pri nas, v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Tudi to, da je ostal med nami, je znak, da je prišel iz nebes in da ni samo človek, zakaj po besedah kardinala Faulhaberja je mogel le tako velik božanski genij, kakor

je Kristus, zamisliti tako čudovito ustanovo. Nič manj občudovanja vredna je tudi ustanova sv. Cerkve, ki se je mogla le pod izrednim vodstvom božje Previdnosti razviti iz gorčičnega zrna v mogočno drevo in je tako sama najvidnejši svedok o božanstvu njenega Ustanovitelja. Saj pa tudi uči resnice, tako verske kakor нравstvene, ki so nadčasovne, izhajajoč od samega božjega Učenika. Največji grški in rimski misleci se niso mogli dokopati do tako visokih naukov, ki jih v vsej preproščini in z vso lahkoto pripovedujejo evangeliji. Zato jih sprejmimo z odkritosrčnostjo in ljubeznijo ter po njih uredimo svoje življenje. Ker so ti nauki božji nauki, bomo tudi mi z dneva v dan postajali vedno bolj božji, če jih bomo namreč z vso vestnostjo obračali nase ter po božjem Vzorniku upodabljali svoje življenje. Tako bo Kristus res Kralj naših src in enkrat tudi naše preveliko plačilo.

Za nauk Kristusov in za njegovo božanstvo so v teku stoletij premnogi žrtvovali ne samo razne dobrine, ampak celo svoje življenje, če je bilo treba. Prepričan sem, da bi še tudi sedaj takih ne manjkalo, zakaj kako bi mogli drugače videti neštete množice našega vernega ljudstva prihajati zlasti v zimskih mesecih k prvopetkovemu sv. obhajilu, ko je marsikateremu sneg pokrival obleko in marsikateri ženski osebi povrh še lase. Kar ganljivo je bilo gledati take prizore po naših cerkvah. Naj bi prvi petki še nadalje ostali naša priljubljena pobožnost v čast Kralju naših src. Tedaj nam bo Gospod tudi ostal, kar nam je bil: POT, RESNICA IN ŽIVLJENJE.

G. PAPINI — I. Č.:

Molitev h Kristusu

(Nadaljevanje.)

Ali sedaj je prišel čas, ko so ljudje bolj pijani kakor kdaj, a tudi bolj žejni. V nobenem veku nismo čutili tako velike žeje nadnaravnega odrešenja kakor sedaj. Nikoli ni bila izprijenost tako podla in suša tako žgoča. Zemlja je pekel, katerega razveseljuje popustljivo sonce.

Zadnja leta je človeški rod, ki se je že zvijal v stoterih mrzličnih krčih, popolnoma znorel. Po svetu bobni hrušč razvalin, ki se podirajo, stebri tiče v močvirju in celo gore prevračajo s svojih vrhov kamenite plazove, da postane vsa zemlja pusta ravnina. Tudi ljudi, ki so ostali nedotaknjeni, mirni in nevedni, so odtrgali s silo od pastirskih ognjišč in jih natrpali v jeznorito mestno mešanico, da se drenjajo in stokajo.

Povsod razburkana zmeda, brezupen vrvež, mrgolenje, usmrajen in pasparjen zrak, nemir, nezadovoljen z vsem in z nezadovoljnostjo samo. Ljudje, opojeni z vsemi strupi, se izčrpavajo sami in hlepe oslabiti svoje brate v trpljenju; in da uidejo tem nečastnim mukam, iščejo na vse načine smrt. Opojne in spolno razdražljive začimbe, naslade, ki uničujejo in onesrečujejo, alkohol, igre, orožje kose dnevno tisoče onih, ki jih ni pobralo decimiranje.

Svet se je cela štiri leta oblivl s krvjo, da bi odločil, kdo naj ima največjo gredico in najdebelejšo mošnjo. Mamonovi služabniki so poslali Kalibana v brezmejne sovražne jarke, da bi bolj obogateli in sovražniki bolj obubožali. Toda grozna skušnja ni nikomur koristila. Revnejši kot prej, gladnejši kot prej so se vsi vrnili k blatnim nogam boga trgovine, da mu žrtvujejo svoj mir in tuje življenje. »Božanski opravki« in »sveti« denar so obsedli ljudi in vladajo bolj kot kdaj. Kdor ima malo, hoče mnogo; kdor ima mnogo, hoče več; kdor je dobil več, hoče vse. Navajeni na zapravljanje onih let, ko so živeli brez dela, so postali trezni požrešni, pošteni so se vdali podlosti, najčistejši barantanju. Pod imenom trgovine odirajo in izrabljajo, pod znamenjem velike

industrije ropajo manjšine v škodo množic. Slepardi in poneverjalci so postali čuvarji javnega denarja in izmozgavanja so se navadile vse oligarhije. Tatovi, ki sami režejo pravico, ne prizanašajo obči tatvini niti tatovom. Nesramni bogatini so vcepili v glavo vsem, da ima na svetu, ki ga je končno osvobodilo nebo, veljavo le zlato in ono, kar moremo kupiti in izrabiti z zlatom.

V tem gnilem močvirju bledi in propada vsaka vera. Svet vlada edina vera, ta, ki prizna vrhovno trojico: Votana, Mamona in Prijapa; silo, ki ima za svoj simbol meč in za tempelj vojašnico; bogastvo, ki ima za simbol zlato in za tempelj borzo; telo, kateremu je simbol spolna razbrzdanost in tempelj javna hiša. Ta vera vlada po vsem svetu in jo izpovedujejo vsi živeči goreče strastno vsaj v dejanju, če ne v besedah. Stara družina razpada: zakon sta razrušila zakonolomstvo in bigamija; otroški blagoslov se zdi mnogim preklestvo in se ga izogibajo z različnimi prevarami in prostovoljnimi splavi; prešustvo nadkriljuje zakonsko ljubezen; sodomija ima svoje hvalilce in svoje domove; priležnice, javne in tajne, imajo v oblasti neizmerno množico izčrpanih in sifilitičnih.

Ni več ne monarhij ne republik. Vsak red je le okras in slepilo. Plutokracija in demagogija, sestri po duhu in cilju, se prepirata za oblast nad upornimi krdeli, katerim slabo služi plačana sredina. In nad enim in drugim družabnim slojem vlada koprokracija, prava in neosporavana stvarnost, ki je podredila visoko nizkemu, kakovost količini, duha blatu.

Ti veš, da je tako, Jezus Kristus, Ti vidiš, da so se znova dopolnili časi in da ta poživinjani, grozni in nervozni ter nemirni svet ne zasluži drugega, kakor da ga kaznuje ognjeni potop ali pa, da ga prideš ponovno rešit. Resnično, tvoja Cerkev, ki si jo postavil na Petrovo skalo, edina zasluži ime cerkve, je edina vesoljna posrednica, ki iz Rima nezmotljivo govori po tvojem namestniku, še vedno kljubuje časom, je kljub napadom stoletij vedno bolj čvrsta, kljub razkolom in odpadom raste in se skozi vsa stoletja pomlaja sredi pokvarjenega in besnega sveta. Ali ti, ki jo s svojim duhom varuješ, veš, koliko jih živi izven njenih zakonov, čeprav so bili rojeni v njenem okrilju.

Rekel si nekoč: »Če je kdo sam, jaz sem z njim. Premakni kamen in najdeš me. Razcepi les in dobiš me.« Ali, če te hoče kdo najti pod kamnom in v lesu, te mora iskati in biti sposoben, da te vidi. Toda danes te večina ljudi noče iskati in te ne more najti. Če ti sam ne položiš svoje roke na njihove glave in ne zakličeš v njihova srca, bodo še naprej iskali samega sebe, pa se ne bodo našli. Zakaj nihče ne pozna samega sebe, kdor ne pozna tebe. Mi te torej prosimo, Kristus, mi odpadniki, krivci, ki nismo rojeni pravi čas, ki se te še vedno spominjamo, ki se trudimo, da bi živeli s teboj, pa smo daleč od tebe, poslednji obupani, ki smo se vrnili iz nevarnosti in prepadov, te prosimo, da se še enkrat vrneš med ljudi, ki so te ubili in te še vedno ubijajo, da nam povrneš, ubijalcem, ki tavamo v temi, luč resničnega življenja.

Po svojem vstajenju si se že večkrat vrnil med žive. Onim, ki so mislili, da te sovražijo, onim, ki bi te ljubili tudi, ako ne bi bil Sin božji, si pokazal svoj obraz in govoril s svojim glasom. Puščavniki po odljudenih pustinja, menihi v dolgih samostanskih nočeh, svetniki v gorovju so te videli, in od tistega dne te ne prosijo druge milosti, kakor da bi kmalu umrli in se za vedno združili s teboj. Ti si bil luč in beseda na potu sv. Pavla, ogenj in kri v Frančiškovi votlini, brezmejna in popolna ljubezen v celicah Katarine in Terezije. Če si se vrnil za enega, zakaj se ne vrneš za vse? Če so oni zaradi svojega upanja zaslužili, da te vidijo, zaslužimo mi zaradi svojega žgočega obupa. One duše so te priklicale z močjo svoje nedolžnosti, naše pa te kličejo iz globin naše slabosti in ničvrednosti; če si tešil svetnike v zamaknjenosti, zakaj bi ne pomagal onim, ki jih duši jok obsojenih? Ali nisi rekel, da si prišel na svet zaradi bolnih in ne zaradi zdravih, zaradi izgubljenih in ne zaradi

tistih, ki so ostali zvesti? Ti vidiš, da smo ljudje kakor okuženi, da živimo v vročici, da smo iskali, pa vendar izgubili tebe. Tvoja blagovest ni bila nikdar tako potrebna kakor danes, pa tudi nikdar tako pozabljena in zaničevana. Satanovo kraljestvo je doseglo danes svoj višek, rešitev pa, za katero vsi tipljejo, ne more biti druge kakor v tvojem kraljestvu.

Velika izkušnja se bliža svojemu koncu. Ljudje so se oddaljili od Evangelija in našli obup in smrt. Ni se izpolnila samo ena obljuba in ena grožnja. Mi, obupanci, nimamo drugega upanja kakor tvojo vrnitev. Ako ne prideš in nas ne vzbudiš z ležišč našega peklenskega gnoja, pomeni, da se ti zdi naša kazen prekratka in prelahka za naše izdajstvo in da nočeš spremeniti svojih sklepov. Naj se sedaj in vedno zgodi tvoja volja v nebesih in na zemlji.

Ali mi, zadnji, te čakamo. Čakali te bomo vsak dan kljub svoji nevrednosti in nezmožnosti. In vsa ljubezen, ki jo bomo mogli iztisniti iz svojih opustošenih src, bo ljubezen do tebe, Križani, ki si bil mučen za nas in se mučiš sedaj z vso močjo svoje neizprosne ljubezni.

Dobrodelnost prvih kristjanov

(Nadaljevanje.)

Skrb za sužnje.

Kakor je znano, je bila gospodarska plat življenja starih narodov ozko zvezana s suženjstvom. To je še posebej veljalo za rimsko državo, ki je ob Kristusovem času obsegala ves tedaj znani svet. Suženj se ni smatral kot svobodna, samostojna in enakopravna osebnost, temveč za blago brez samostojnosti in brez pravic. Gospodar je smel sužnja prodati, da, celo umoriti.

Že v prvi dobi krščanstva vidimo glede tega naziranja popoln preobrat.

Nravno plat suženjstva je Cerkev uredila takole:

1. Vsak krščeni suženj je imel v Cerkvi iste pravice, pa tudi iste dolžnosti kot vsak drugi kristjan. Med mučenci in mučenkami imamo mnogo sužnjev, ki so rajši dali svoje življenje, nego bi bili zatajili svojo vero. Mnogi poganski gospodarji so silili svoje krščanske sužnje k malikovalstvu; delali so to zelo često na zelo zloben način s tem, da so zahtevali od sužnjev, da so jim dejansko pomagali pri daritvah, ali da so z njimi molili daritvene molitve. Suženjski mučenci se v starih spisih ravno tako slave kot svobodni.

2. Iz tega sledi, da je veljala ista morala za sužnje kot za svobodne. V spolnem oziru pogan pri sužnju ali sužnji ni poznal nič nedovoljenega. Kristusova vera je to brž izpremenila. Sramežljivost je pri sužnji toliko vredna kot pri najbogatejši gospe; ženska čast je pri obeh enaka. Zato je moral po krščanskih načelih gospodar v tem oziru spoštovati tudi sužnjo, ta pa je imela pravico in dolžnost braniti svoje poštenje. Seveda se je v krščanskih očeh merila njena krepost popolnoma enako kot pri drugih. Suženj je bil enako pravno in naravno bitje.

3. Zaradi tega se nam ni čuditi, da je mogel suženj doseči tudi duhovski stan. Saj imamo med rimskimi papeži iz prve dobe dva — sv. Pija in sv. Kalista, ki sta izšla iz suženjskega stanu. Že to dejstvo nam dokazuje, kako temeljito se je v nravnem oziru spremenilo suženjsko razmerje. Revez, ki je bil po poganskih nazorih brez pravic, je mogel postati mašnik, škof, celo papež in tisti, ki so ga prej imeli v svoji oblasti kot gospodarji, so ga potem spoštovali kot očeta in ga ubogali.

4. Vsa izpremembra je slonela na načelu, da so si kristjani bratje in sestre med seboj. Kristjani so imeli pač tudi sužnje, toda vera jim je velevala, da

so ravnali z njimi kot z brati. Cerkveni pisatelj Laktancij piše: »Nasprotniki pravijo: Saj imate tudi pri vas gospodarje in sužnje; kakšna je torej vaša enakost.« Nato odgovarja: »Drugega vzroka ni prav nobenega, zakaj si drug drugemu pravimo bratje, razen tega, ker verujemo, da smo si enaki. Nobene človeške reči pa ne merimo po telesu, marveč po duhu; zato pa tudi, če so telesa v različnih razmerah, za nas niso sužnji, marveč po duši jih imamo in jih kličemo za brate, po religiji pa sosužnje.« Aristid piše o krščanskih gospodarjih: »Moške in ženske sužnje poučujejo, da se pokristjanijo zavoljo ljubezni, ki jo imajo do njih; in ko se pokristjanijo, jih imenujejo brate brez razločka.« Iz pisma sv. Pavla Filemonu vemo tole lepo zgodbo: Kristijan Filemon iz Male Azije je imel hudobnega sužnja Onezima; ta mu je napravil veliko škodo in mu ušel. V Rimu se je sestal morda kot jetnik s sv. Pavlom, ki je bil ravno tam zaprt. V ječi ga je spreobrnil in poslal s pismom k Filemonu nazaj. Ne naroča pa, naj ga Filemon oprostí, temveč samo, naj ga sprejme kot brata.

Sužnji so se odkupovali v prvem času krščanstva iz skupne podporne blagajne. To jasno vidimo iz pisma sv. Ignacija na Polikarpa v začetku drugega veka. Tam pa tudi beremo, da s sužnji ni bilo tako kakor z reveži, potniki in bolniki. Ti so imeli pravico na podporo iz blagajne, sužnji pa ne za odkup. Sklepati smemo takole: Če je bilo sužnju mogoče izvrševati verske dolžnosti tudi v svojem stanu, mu Cerkev s svojo organizacijo ni spreminjala razmer; če je bila pa v nevarnosti njegova vera, ali pa tudi, če je imel od gospodarja trpeti veliko krivic, potem so ga odkupili na skupne stroške. Osvobojenje sužnjem je pa Cerkev naravnost podpirala s tem, da je proglašala osvobojenje za posebno dobro delo; s tem je nagnila mnogo krščanskih gospodarjev, da so dali prostost svojim sužnjem, vnela pa tudi mnogo premožnih kristjanov, da so s svojim zasebnim premoženjem odkupovali svoje brate in sestre.

Iz gorenjih navedb bi zamogli kratko posneti sledeče: 1. Prvi kristjani so smatrali krščanska telesna in duhovna dela usmiljenja za svojo dolžnost in sicer za dolžnost posameznikov kakor tudi celotnega krščanskega občestva. 2. Karitativno delo je bilo organizirano. Podporna blagajna je skrbela za reveže in za brezposelne, v kolikor jim ni bilo mogoče preskrbeti služb in zaposlitev, skrbela za odkupovanje sužnjem, ako niso mogli ostati v službi poganov. Za popotnike so bila ustanovljena zavetišča, pa tudi posamezni kristjani so gostoljubno sprejemali svoje brate pod streho. Skrb za bolnike je bila izročena diakonom in vdovam pod nadzorstvom cerkvenih predstojnikov. 3. To karitativno delo, ki se je tikalo ubogih, revnih, bolnih, zatiranih, preganjanih, najbolj zaničevanih, brezposelnih in sužnjem, vdov in sirot, je prineslo krščanstvu neminljivo zmago nad poganstvom. Obsegalo je tudi naravni podvig človeštva. Stari, nenravni poganski red se je rušil. Polagoma ga je krščanstvo spremenilo, korak za korakom ga je ozdravila krščanska ljubezen.

Pa tudi po današnji strašni moriji in razdejanju bo rešila svet Kristusova ljubezen in nihče drugi.

Znani katoliški pisatelj Papini je zapisal v svojem obširnem delu Kristusova zgodovina v zadnjem poglavju »Molitev h Kristusu« med drugim te stavke: »Zadnja leta je človeški rod, ki se je že zvijsal v stoterih mrzličnih krčih, popolnoma znorel; po svetu bobni trušč razvalín, ki se podirajo, stebri tiče v močvirju in celo gore prevračajo s svojih vrhov kamenite plazove, da postane vsa zemlja pusta ravnina. — ... Božanski opravi in sveti denar so obsedli ljudi bolj ko kdaj. Kdor ima malo, hoče mnogo; kdor ima mnogo, hoče več; kdor je dobil več, hoče vse... Pod imenom trgovine odirajo in izrabljajo, pod imenom velike industrije ropajo manjšine v škodo množice. Slepardi in poneverjalci so postali čuvarji javnega denarja, in izmozgavanja

so se navadile vse oligarhije. Tatovi, ki sami režejo pravico, ne prizanašajo splošni tatvini, niti tatovom... V tem gnilem močvirju blede in propada vsaka vera. Svet vlada edina vera, ki prizna vrhovno trojico: Votana, Mamona in Prijapa: silo, ki ima za svoj simbol meč in za tempelj vojašnico; bogastvo, ki ima za simbol zlato in za tempelj borzo, telo, kateremu je simbol spolna razbrzdanost in tempelj javna hiša... Stara družina razpada: zakon sta razrušila zakonolomstvo in bigamija; otroški blagoslov se zdi mnogim prokletstvo in se ga izogibajo z različnimi prevarami in prostovoljnimi splavi; prešuštvo nadkriljuje zakonsko ljubezen... Ni več ne monarhij ne republik. Vsak red je le zunanji okras in slepilo. Plutokracija in demagogija, sestre po duhu in cilju, se prepirata za oblast.«

Ta slika je temna in grozna, pa se tolažimo, da je tudi v 13. stoletju ljubezen sv. Frančiška Asiškega preobrazila družabno življenje in tok časa zaokrenila nazaj v krščansko življenje. V 17. stoletju je v silnih zmedah in zmotah po 30 letni vojni krščanska ljubezen sv. Vincencija Pavelskega in njegovih karitativnih ustanov usmerila tok razrvanega družabnega življenja v krščansko strugo. Pa bo tudi po današnjem duhovnem razdejanju Kristusova ljubezen naravnala tok časa v pravo smer. Saj je satanovo kraljestvo doseglo v teh strašnih letih svoj višek, in človeštvo bo moralo spoznati, da rešitev, za katero vse tiplje, ne more biti druge kakor v Kristusovem kraljestvu.

Vojak in smrt

(Vipavska narodna.)

*Mene prehaja mrzel pot:
treba bo iti na drugi svet,
treba bo iti na drugi svet.*

*Moj tovariš je umrl, nazaj ga ni,
gvišno bo poslal grenko smrt,
gvišno bo poslal grenko smrt.*

*Oziram se na vse strani,
moj'ga tovar'ša zagledat ni.
Ozrem se na desno stran,
moj'ga tovar'ša zagledam tam.*

*»Moj tovar'š, nuj, kako je kaj?«
»Dolga je rajža in leta
pred Bogom je težka rajtenga.*

*Sam Bog je tam pred mano stal,
da sem mu rajtengo dajal.
Hudič je poleg mene stal
in je strašno s pisma bral,
da mi je vsak las pokonci stal,
da mi je vsak las pokonci stal.
Marija tolaži me prav lepo:
»Nič se ne boj, oj grešnik moj,
dokler te varuje angelc tvoj!
Z angelcem skupaj skleneva,
hudiča v pekel deneva,
hudiča v pekel deneva.«*

*Gvišno bo res, da bo tako,
da pojdemo vsi v to sveto nebo,
v sveto nebo in sveti raj,
ki nam ga Bog vošči in daj! Amen.*

Vsakemu človeku se vsaj včasih vzbudi hrepenenje, da bi se dvignil iz nižav življenja, v katere nas sili k slabemu nagnjena narava, k Bogu. Hrepenenje se nam vzbudi, da bi se otresli zemeljskega in se dvignili k Njemu, ki nas more osrečiti in utešiti hrepenenje naših duš, ki so ustvarjene za srečo. Vsaj včasih čutimo to hrepenenje, ker je položeno v človeško naravo. Greh zamori to hrepenenje, oziroma ne zamori ga, ker to hrepenenje se potem skriva v pekoči vesti. Greh nas tako omami in oslabi, da varamo sami sebe in še hrepenimo, toda ne več po Onem, v katerem je polnost sreče in blaženstva, ampak po sreči, ki je trenutna, ki prinaša v dušo nemir, razdvojenost in temo.

Glejte, Jagnje božje

Človeštvo je vedno odpadalo od Boga, popolnoma odpasti ni moglo nikoli. Mnogi so se trudili, da bi zabrisali hrepenenje po Njem, a ves njihov trud je bil zastonj. Čim bolj so kričali, da Boga ni, tem bolj so človeška srca hrepenela po Njem.

Velika večina se sramuje tega hrepenenja. Kdo si upa danes povedati: »K Bogu bi rad, pa ne vem, kako.«

Haluschka nam v svojem romanu »Sin dveh očetov« opisuje današnji razdvojeni svet. Nekateri iščejo srečo brez Boga in doživijo polom, drugi pa z Bogom in jo v Bogu najdejo in še druge do nje privedejo. Žrtve in molitve verne Rožamarije pokažejo brezvernemu Volbenku pot k Bogu. Z besedami, ki jih narekujejo njena globoka vera in ljubezen do neumrjoče duše, dviga Volbenka k Bogu:

»Jesen prihaja,« je menil Volbenk, »lastovke se poskušajo v letanju.«

»Ali mislite,« je vprašala Rožamarija, »da bodo znale na jug?«

»Seveda bodo.«

»Mlade tudi?«

»Brez dvoma.«

»Ali vedo, da je nekje jug?«

Volbenk se je zasmel:

»Zemljepisa se prav gotovo niso učile. A nagon jih vodi bolje kot vse naše znanje.«

»Kaj je nagon?«

»Da, moj Bog, Rožamarija, nagon je, kar slutiš, a dobro le ne veš.«

»In vi verujete, da se vsakršna takšna slutnja v življenju izpolni?«

»Seveda se, ni nagona, ali bolje ni slutnje, ki bi se ne izpolnila.«

»Lastovke torej slutijo jug.«

Rožamarija je dolgo premišljevala, potem je dvignila obraz k njemu in ga tako odkrito pogledala, ko da bi mu želela odpreti srce na stežaj. »Če se izpolni sleherna slutnja, zakaj se ne bi potem izpolnila tudi slutnja vsega človeštva o

Bogu in neumrljivosti? In še nekaj bi vam rada povedala: Vidite, med lastovkami bo gotovo kaka majhna, ki ne bo hotela zapustiti gnezda, ker si ne upa zleteti, ki v jug ne verjame, ker ga ne more uzreti z zvonika. In takšen stolp je za mlado lastovko nekaj več kakor za vas človeški razum. Kaj neki naj stori, da bo jug ugledala?«

»To, kar store druge: krila naj razpne in naj zleti!«

Rožamarija je plosknila v dlani in hudomušno dostavila:

»Prav ste ugenili! Peruti mora razpeti, verjeti mora, da lahko leti, če se hoče naučiti letati; na pot mora, da bo na lastne oči videla jug, ki ga sluti. V nedeljo ste rekli, da morate videti, pa boste verovali. A narobe je res! Verovati morate, da boste videli. Šele ko boste razpeli krila svoje duše, boste mogli letati in videti. Ali ne izvira življenje v naravi, ki ga šele slutimo, neprestano iz neke vere? Čebela nabira med za zimo, ki je ne pozna, gosnica se zabubi zaradi metulja, ki ga še ni videla, ptica spleta gnezdo — vse nehote posluša glas iz večnosti. Le človek ga noče razumeti.«

Rožamarija je spet povescila glavo. Čez njena lica so polzele tople sence in večerno sonce je nekaj svojega zlata pustilo v njenih laseh.

Volbenk je gledal, kako se je nad njeno glavo nagibal dan v večer in jo ogrinjal s poslednjo svetlobo.

»Volbenk,« je spregovorila, »najprej je važno, da razprostrete peruti.«

»Toda, Rožamarija, če jih nimam, ali če so polomljene — kaj potem?«

»Potem,« je dejala plaho, »potem bom Boga tako dolgo prosila, da vam bo dal nove.«

»Storite to, Rožamarija!«

Stori tudi ti to. Imaš sorodnike, prijatelje in znance, ki živijo brez Boga. Tvoja molitev, tvoje žrtve, tvoji zgledi in besede jih bodo pripeljale k Očetu.

Katekizem tretjega reda sv. Frančiška

19. Kako je bil ustanovljen tretji red?

Ustanovil ga je sv. Frančišek leta 1221., ko je sprejel kot prva tretjerednika blaženega Lucija in njegovo ženo Bonadonno. Tretji red je kmalu zatem priznala Cerkev, ki ga vernikom od tedaj nenehoma priporoča.

20. Ali je tretji red rasel in uspeval?

Da. Že od samega začetka je tretji red naglo in čudovito rasel. Danes šteje več ko tri milijone udov.

21. Ali ima tretji red med svojimi udi tudi imenitne osebe?

Da. Papeži, škofje, duhovniki, cesarji, kralji, principi, svetovno priznani umetniki, znanstveniki, pisatelji in končno odlični kristjani vseh stanov so si šteli v čast in posebno pravico, da so pripadali temu redu.

22. Kako je tretji red vplival na družbo?

Njegov dobri vpliv na družbo je neprecenljiv. Tretji red je v velikem številu kristjanov vzbudil verno pokorščino božjim zapovedim in vsemu človeštvu so ogromno koristila načela sloge, ljubezni do bližnjega, uboštva in ponižnosti, ki jih red vceplja svojim udom.

23. Ali tretji red sv. Frančiška uživa kaj duhovnih predprav?c?

Da. Cerkev je tretjemu redu milostno naklonila mnog0 velikih duhovnih predprav.ic.

24. Ali je tretji red primeren vsem stanovom in vsem okoliščinam?

Da. Tretji red je primeren vsem kristjanom, najnižjim in najbolj visokim. Veliko število svetnikov in svetnic vsakega stanu, ki so zrasli iz tega reda, kaže, da red naklanja mogočna posvetitvena sredstva vsem kristjanom, ne glede na njihovo stopnjo ali položaj ali opravilo.

25. Kateri so zaščitniki tretjega reda?

Za zavetnika bratov je Cerkev imenovala sv. Ludovika, francoskega kralja, in za zavetnico sestrá sv. Elizabeto Turinško.

26. Ali je primerno dandanes vstopati v tretji red?

Da. Primerneje je kot kdaj koli, da vstopimo v tretji red, če hočemo v sebi in v drugih oživiti krščanskega duha, ki naglo izumira tod in tam. To je tudi misel Cerkve, ki jo je ponovno izrazila po papežih Leonu XIII. in Piju X.

3. poglavje.

Sprejemni pogoji.

27. Kaj se zahteva od tistih, ki se žele včlaniti v tretji red?

Morajo biti stari vsaj 14 let, dobre nravi, miroljubni, natančni v verskih vajah, preskušeni v pokorščini Cerkvi. Pri poročenih ženskah je potrebna tudi soprogo va privolitev.

28. Kateri je prvi sprejemni pogoj?

Prvi pogoj določajo pravila takole: „Sprejeti smejo biti le taki, ki so izpolnili 14. leto. S tem, da je določila to starostno mejo, je Cerkev pokazala, kako zelo želi, da bi se tudi otroci zanimali za to ustanovo, ki naj vodi prve korake verskega življenja.

29. Kateri je drugi pogoj?

Pravila predpisujejo „lepo obnašanje“. Tu ne gre za preskušeno čednost ali dovršeno popolnost, dovolj je dobro krščansko vedenje, kakršno je znak vsakega praktičnega katolika.

30. Kateri je tretji pogoj?

Pravila zahtevajo, da je aspirant „miroljuben“, zakaj brez edinosti src in misli nikaka bratovščina ne more uspevati in doseči kaj dobrega.

31. Kateri je četrti pogoj?

Postulant mora biti „trden v katoliški veri“, to se pravi, njegovo versko življenje mora biti v skladu z naukom in izročilom katoliške Cerkve in mora potemtakem temeljiti na zadostni verski izobrazbi.

32. Kateri je peti pogoj?

Postulant mora biti trden v pokorščini do rimske Cerkve in apostolskega Sedeža“.

33. Kako se mora ta pokorščina kazati na zunaj?

Na zunaj se mora kazati v popolnem podvrženju vsem dogmatičnim, moralnim in disciplinarnim odločbam Cerkve in v globokem spoštovanju papeža, škofov, duhovnikov, zlasti farnih.

34. Kaj pravijo pravila o sprejemu poročenih žensk?

Pravila pravijo: „Omožene smejo biti sprejete le z vednostjo in privoljenjem moža, razen če bi jim po spovedniškovem nasvetu kazalo drugače ravnati.“

35. Kaj naj rečemo k tej omejitvi?

Da je dobra zamisel, ki naj ohrani mir v družinah, ne da bi seveda nalagala ženam obveznost, ki bi bila škodljiva za njih lastno duhovno blaginjo. Kajti pravila izrečno povedo, da je pri tem pogoju mogoč izpregled, kadar ima ženin spovednik to za primerno.

Kleriška družinica se je zopet povečala...

Tudi letos nas je naš sv. oče Frančišek zopet razveselil, ko nam je pridružil tri bratce, klerike. Od veselja so naša srca poskakovala, ko smo zvedeli, da so na god sv. Jerneja apostola stopili pred Jezusa v presveti Eucharistiji trije, mladostnega ognja polni fantje in Bogu obljubili, da hočejo zvesto stopati po stopinjah svojega Vzornika. Po končanem letu poskušnje v idiličnem Novem mestu je njih neslovesne obljube sprejel preč. p. provincial po presveti daritvi. Vsi trije najmlajši Frančiškovi ljubljenci so se nam zdravi in veseli prismejali v Ljubljano prav na praznik Povišanja svetega Križa, 14. septembra. Majhen je sicer po postavi naš Fr. Mirko (prej Janez) Silvester izpod Frančiškove zastave v Šiški, a bo gotovo toliko večji po duhu, kajti sedaj bo šel že v 6. razred klasične gimnazije. Druga dva nam je pa dal dobri Sv. Anton na Viču. Fr. Bazilij (Albin) Valentin se je kaj hitro udomačil med nami in že sedaj se vidi, da bo pridno stopal po stopinjah svojega velikega zavetnika. Fr. Ksaverij (Marjan) Pavlovčič je zadnji, ki pa je ves vesel in srečen, ker obrača nase besede našega Učenika, ki je dejal: »... in poslednji bodo prvi...« če prej ne, pa v nebeškem kraljestvu. Oba bosta obiskovala hram učenosti, 5. razred realne gimnazije. — Daleč je še do oltarja in trnjeva je pot do njega, toda navdaja jih smelost in veselje do dela v vinogradu Gospodovem. Naj Gospod zlije nanje ves svoj obilni blagoslov, da bodo stanovitni ostali na strmi stezi, ki pelje v večno domovino.

In dal na veke svetu je slovo...

Lepo je bilo jutro 12. avgusta, ko smo obhajali spomin svete Klare. Sonce se je prismejalo izza belih kosmov jutranje ljubljanske megle, ptički so že na vse zgodaj cvrčali v samostanskem grmovju in rožice so

dvigale svoje pisane glavice, da se napijejo toplih žarkov... Vsa narava je bila slovesno praznična, pa tudi naše duše so se veselile tihe sreče, sreče našega sobrata fr. Rudolfa Pifka, klerika bogoslovca, ki se je odločil stopiti pred božjega Jetnika in mu obljubiti večno zvestobo in ljubezen.

Ko je odzvonil zvon svoj jutranji spev Materi, tedaj so se svetli žarki usipali skozi visoka okna in se razpršili ter napolnili vso frančiškansko cerkev s svetlobo. Prav tedaj je k oltarju božjemu pristopil preč. p. provincial, da bi daroval Očetu najboljši dar z iskreno prošnjo za našega sobrata. Orgle so mogočno bučale pod večšo roko p. Franceta in tihi koralni spevi so zbežali pod visoke cerkvene oboke. Vse je prevzela veličina svetega trenutka... Fr. Rudolf je že slovesno prisegel, da bo spolnjeval evangelijske svete: pokorščino, uboštvo in čistost... Presrečni fr. Rudolf, skoraj bi ga zavidali za to veliko milost! Sedaj je pravi, večno Frančiškov sin!...

Želimo mu obilo božjega blagoslova, vsi s hrepenenjem čakamo tisti dan, ko nam bo Vsemogočni po njihovih rokah delil milosti v izmučena srca. Bog mu daj stanovitnost na prelepi življenjski poti.

P. Metod Valjavec — petdesetletnik. Mirno in skromno se je dne 28. julija srečal z očetom Abrahamom p. Metod Valjavec. Jubilej je šel kar neopaženo mimo kot je njegovo življenje skozi in skozi neopaženo in tiho, pa polno blagoslovljenega dela za Boga in za duše. Vse svoje duhovniško življenje je preživel v Ljubljani: nekaj let pri Marijinem oznanjenju, zdaj pa že skoraj dvakrat po deset let pri sv. Frančišku v Šiški. Vse svoje moči je posvetil mladini kot katehet. Mnogo pa je zaposlen tudi v spovednici in na prižnici. Bil je že definitor provincije in več let samostanski predstojnik v Šiški. K jubileju iskrene čestitke!

Tebi, dragi Boris!

Izenadilo Te bo to pismo, vem! Ni še dolgo, ko sva bila na izletu in Ti že pišem. Pišem Ti, ker se mi zdi to potrebno in ker vem, da se boš odločil danes ali jutri za večno lepi, neizmerno bogati poklic, ko boš stopil v samostan in postal Frančiškov sin.

Govoril sem Ti že, da je Frančišek pustil vse, ker je umel iz duha. Odrgl se je od vsega: od doma, od očeta in matere, od bogastva in brezskrbnega življenja. Šel je za Križanim. Pustil je vse, tudi Kristus se mu je vsega izročil. Učil je z življenjem, zato je zmagal, zato je svet prenovil in preprijil s Kristusovo miselnostjo. In ponižnemu asiškemu Ubožcu je božja ljubezen vžgala pečat najvišje skrivnosti in doumel je — samo on —: Moj Bog in moje vse. O Frančišek, kako bogat si bil v svojem ubožstvu!

Edina pot in prava moč je hoja za večno Besedo, za učlovečenim Sinom k resnični veličini človekovi. Za Gospodom hočeš, Kristusa želiš ponesti v svet in to boš zmogel le po lastnem posvečenju in prenovljenju. Glej Nanj in prisvoji si Njegov nauk, ki je tako prepričevalen in jasen kot sonce na nebu, je preprost in spremeni popolnoma človeško življenje; zato je tako silen, zato preobrazuje in zajema ves svet.

In bil je pokoren do smrti, smrti pa na križu. Oglejva si nekoliko to veliko, težko, a nad vse lepo zaobljubo. Obljuba pokorščine nas zajame nas same. Temelj pokorščine je naš lastni, mirujoči, molčeči Jaz, ki je pred božjim oblikem, pred ubogim, križ nosečim Zveličarjem popolnoma voljan, vdan in skromen. S pokorščino poklonimo Bogu na veličasten način kot v žgalni dar svojo voljo; voljo, ki je v stalni pripravljenosti in rado-volnosti srca. In ta voljnost je že spolnitev obljube in vtisne pokorščini pečat resnične daritve polno vsebine in sadu. Ta voljnost je brezpogojna, izhaja iz notranjosti in je vseobsegajoča ter pospešuje delo za nas in v nas samih. V največji globini duše je bogat temelj vsakega miru. Molče se ozreš v stran in greš preko vseh osebnih, lastnih koristi na ljubo skupnosti. Gledaš le na to, da se bo izvršila volja Najvišjega, da se bo do uresničitve velike, svete redovne zamisli — in prav to je njen namen. Za svoja osebna mnenja, za svoje nagibe, odreke, za lastni blagor ali gorje redovniku pri tem ne gre. Pač pa mu je za svojo osebnost. Ta naj ne premine, se ne potlači in tudi ne zapostavlja. Nasprotno, naj se povzpne in dvigne do višin čiste in lastne, prav osebne omike, do spopolnitve in zrelosti. In prav ta spopolnitev, ta zadnja in najvišja zrelost osebnosti, prav ta meri in zajame umirjeni, molčeči Jaz, prostost in svobodo od vseh sebičnih ožin, lastnosti in kratkovidnosti. Prav to: »Tu sem! Pošljite me in storite kar koli hočete, pripravljen sem!« —

pomeni močno, bogato in prijetno osebnost. — Prava, dovršena pokorščina ne more biti slepa, saj oni, ki se pokorava, ni stroj, temveč ima vedno nekaj svojkega, osebnega, življenjskega, ima v sebi vedno nekaj bistrovidnosti.

Popolna pokorščina pa ne more odvzeti zadnje in najvišje odgovornosti pred Bogom in svojo vestjo. In v tem primeru lahko podložni pokorščino odbije. Saj je najvišji in najsvetejši cilj vsake pokorščine le v spolnitvi božje volje — celote in posameznika — in ta je brezpogojna ter je vršitev obljube v duhu in resničnosti.

Zavedati se pa vedno moramo, da so predstojniki večinoma nesebični, dobri in plemeniti možje, ki morejo živeti z vsemi svojimi podložnimi v resnični ljubezni in svetem miru. Pristopni so vedno vljudni besedi, prijaznemu svetu in celo vesele se, ko vidijo, da pridejo podložni zaupno k njim s svojimi mnenji in mislimi. To nežno, skoraj neopazno, a vendar smotreno vodstvo višjih s podrejenimi izhaja iz popolne stvarnosti in nesebičnosti, iz duha, ki notranje vidi in gleda preko osebnega Jaza ter išče v vsem le božjo voljo in njeno izpolnitev. Pokorščina do teh, popolna vdanost in voljnost v vsem, prav ta je odločilna, je tolikokrat skoraj nevidna — a neizmerne pomembnosti, je dvig duše k Bogu in — Bog ji postane vse! Da bova čutila to in razumela, se potrudiva oba, jaz že sedaj in kmalu tudi Ti, da bova mislila na Boga in hotela — le Njega.

Poglejva sedaj še nekoliko v Tvojo dušo. Premisliva na kratko pomisleke in ovire. — Zelja po dobrem Te je osvojila, prežela in navdušila. Veš, da Bog, ki Te živi, ki Te vodi varno skozi viharno dobo mladih dni, pričakuje od Tebe velike in svete molitve, predvsem pa hvaležnosti, resnice, in prave, močne ljubezni. Frančišek je šel skozi svet kot veliki glasnik božji in ga očaral s svojo prečudno sončno, brezskrbno, v Boga zaupajočo naravo. S svojo sončno pesmijo je skoraj zakril strogost popolnega ubožstva — najvišje odpovedi. — In evangeljskega duha hočeš ponesti v svet, ponesti Boga dušam, za katerega so ustvarjene in brez katerega nikdar srečne biti ne morejo. Kot apostol boš sejal božji blagoslov, sejal srečo in mir in veselje... Stopal boš pred množice zatiranih, lačnih, izstradanih, brezdomcev in izgnancev, pred množice ponižanih. A delal boš tudi med bogatini in izobraženci. Vse to boš zmogel le — kot pravi, ubogi, ponižni in pokorni Frančiškov sin. Le tako jim boš mogel govoriti o Kristusu, o Bogu, o sreči, ki jo bomo čutili in zaživelci prav šele v brezskrajni večnosti.

Zato proč z malodušjem! Ozri se v nebo! Zaupaj, moj dragi! In — zmagal boš. Sveti, Močni Ti bo dal, da boš z zgledom zidal in gradil z žrtvijo in odpovedjo povsod, kamor koli Te bo vodila božja roka. Gradil in

ustvarjal boš v vseh božje življenje, s katerim se dvigamo k večni Lepoti, — Troedinemu Bogu in se priličujemo božjemu Sreču.

Premalo je za današnji čas hrepeneti le za nekim idealom. V asiškem Ubožcu si našel svoj vzor. Mar sedaj nimaš v sebi toliko življenjske sile, da bi mu sledil? Biti brez vsega in se odpovedati celo svoji volji, to je vzvišenost odpovedi v Kristusu. In prav ta velika, vseobsegajoča odpoved je oni magnet, ki pritegne nase človeštvo, da sledi Lepoti sami. Ti hočeš širiti božje kraljestvo v dušah, stopiti hočeš v službo najsvetejši Skrivnosti — biti apostol Ljubezni. Veliki so tvoji cilji. Ne kloni! Z vso silo svoje mlade duše stopi in hodi za Njim, ki Te kliče, ki Te je izvolil. Ali morda še dvomiš nad svetim poklicem? Ne, o njem ne dvomiš! Prijatelj! Če hočeš biti — in to hoče Kristus, da si in boš — Mladec dvajsetega stoletja, apostol Najvišjega, Nevidnega, toda Vsevednega in vse vladajočega Kralja, potem sprejmi velikodušno žrtev, ker od té je odvisna veličina božjega kraljestva. Apostol uporablja moč zgleda — kot Kristus — molitve, besede, a predvsem pa moč križa in žrtve. Vem, da se ne strašiš nasprotovanja in sovraštva, a tudi zasmeh naj Te ne zruši. »Sovražili vas bodo zaradi mojega imena!« Dvigni se nad vse, nad posmehljivce in se dvigaj vedno više, da se ločiš od vsega, kar ni Jaz, in še ta Jaz naj služi mogočnemu Kralju! Mar Kristus tega ne zasluži?

Poklekni še danes pred Njega, ki je v zlati monštranci, ki je blagoslovljen mir, ki

je Sreča in Življenje, Luč in Dan, Sonce in Dobrota in Ljubezen. On bo umiril Tvoje hrepenenje, ki je včasih tako silno in zahtevajoče, a drugič tiho, skrivnostno in va-beče. Dal Ti bo moči, da boš šel za idealom nad vse vzvišenim. — Saj Te vodi iz sveta v samostan skrb za lastno dušo in vnema za duše drugih. Vodi Te volja za vso veliko dovršitev in sprava za velike zamude; torej — živeti le za Boga.

Naj Ti ne bo skrb za domače, Tvoja mati bo kajpada jokala, brat in sestra bosta še bolj tiha kot doslej. Toda On, ki hrani ptice pod nebom in ribe v vodi, jih bo napolnil z vsem blagoslovom, skrbel bo zanje. Kako tudi ne? Saj si se Mu Ti ves predal. Ko Ti bo manica pri vratih izbe podala blagoslovljeno vodo in Te zadnjikrat zaznamovala s križem na čelo, usta in prsi, ko boš pri odhodu spregovoril poslednjo besedo, potem reci le: Molite zame, da Mu bom ostal zvest. — Kdor se ne odpove samemu sebi in ne vzame križa na svoje rame ter ne hodi za menoj, mene ni vreden. Moreča skrb bo minila pred tem večno važnim in odločilnim korakom. Stopil boš pod Frančiškovo zastavo, postal boš borec za Kristusov evangelij.

Vstopi! Svetujem Ti, ker vem, da je to božja volja. A vstopi z vsem srcem, brez vsakega »če« in »toda«. Vedi, da si boš izbral kraj milosti, kjer ni smrti, ni greha, kjer so srca mirna, krona vsega življenja v Bogu pa je ljubezen, ki je Ti še ne poznaš.

Tvoj

Ivan.

(Se bo nadaljevalo.)

SABINA:

Zveza Velikih Klar v Ljubljani
v letu 1941/42.

Po dolgem, več kot polletnem presledku, smo v oktobru lanskega leta zopet začele z

rednimi sestanki v hiši Marije vnebovzete frančiškank misijonark Marijinih na Mirju, ki so nam tokrat že peto leto ljubeznivo dale na razpolago svoje prostore, se udeleževale naših predavanj in so nam z njim

lastno dobrohotnostjo, ljubeznijo in požrtvovalnostjo stale vedno ob strani.

Sestanki, bilo jih je 33, so se vršili tedensko, in sicer vsak torek od 6 do 7 zvečer, da so se jih mogle udeleževati vse članice. Odpadli so sestanki letos samo v mesecu maju, ko smo se udeleževale šmarničnih pobožnosti v domačih župnih cerkvah. Na vsakem sestanku je imel o. voditelj predavanje, po katerem se je včasih razvila živahna in zanimiva debata. Po vsebini bi lahko predavanja delili v dve skupini. V prvo spadajo ona predavanja, v katerih nas je o. voditelj seznanjal z življenjem in delovanjem našega sv. očeta Frančiška in predavanja o frančiškanskih misijonih po vsem svetu, pri katerih smo spoznale veliko neustrašenost, gorečnost in ogromne žrtve, s katerimi so pridobivali in pridobivajo frančiškanski misijonarji in misijonarki duše ubogih poganov v daljnih deželah za Gospoda. V drugi skupini predavanj, praktično religiozno-didaktičnih po vsebini, ki so bila za nas zelo aktualna, nam je o. voditelj govoril o velikih nevarnostih, ki jo predstavljajo za mladino nekatiške šole, slaba literatura in časopisje, dalje o nedostojnosti v modi in o borbi zoper njo, o vplivu gostiln na нравno življenje narodov in še o nekaterih drugih za mladino važnih vprašanjih. Obe vrsti predavanj sta si izmenoma sledili. Poleg o. voditelja nam je enkrat predaval tudi g. lazarist Lenček o misijonih in o delu zanje in nas tako navdušil za misijonsko idejo, da smo vse vstopile v Družbo za širjenje vere in odslej prav vse članice naše Zveze delajo z molitvijo in prispevki za širjenje Gospodovega imena. S. načelnica evharističnega odseka nam je pa enkrat predavala o obiskih pri evharističnem Kralju. Pri sestankih smo bile vedno polnoštevilno zbrane, ni nas zadržal ne sneg in ne mraz, tako da so celo v najhujši zimi vedno prihajale tudi one, ki imajo skoraj celo uro hoda daleč, za kar mislim, da jim sme Zveza javno izreči priznanje.

Ob zaključku letošnjega šolskega leta 1941/42 je naša Zveza štela 16 rednih članic in 4 hospitantinj. Po poklicih smo sicer zelo različne: akademičarke, višjeginnazijke, učiteljice in nameščenke, nekatere bolj premožne, druge manj, pa navzlic temu vlada med nami prav pristržno prijateljstvo, čemur se je že marsikdo čudil, ker nas kot prave hčerke sv. Frančiška, za kar se trudimo in kar hočemo biti, in obenem naraščajnice za III. red, vse družijo duha našega serafinskega očeta in tesna povezanost med serafini in ljubezni do naše vzornice svetle Klare.

Tudi letos je imela Zveza dva odseka: evharističnega in dramatskega. Evharistični odsek je deloval prav živahno, čeprav je privatna adoracija pri FMM popoldne odpadla in je večini članic dopoldne zaradi

službe ali šole nemogoče adorirati, so naša dobra dekleta to obilno nadomestile po drugih cerkvah. — Tudi delovanje dramatskega odseka je bilo letos zelo aktivno, saj se je pokazalo javnosti z Ghéonovo igro: »Sultanova hči in Dobri Vrtinar«. To igro, zelo globoke vsebine, je dramatski odsek v režiji neumornega g. višjega inšpektorja Ludvika Stancerja uprizoril na Vnebohod dne 14. maja 1942 in jo ponovil v nedeljo, dne 17. maja. Igra je navzlic kratkemu času za pripravljanje, po prizadevanju g. režiserja, kar lepo uspela. Posebno so to igro povzdignile kulise, narejene po načrtu g. arhitekta Gajška. In ker so sedaj tako hudi časi in naša srca polna požrtvovalnosti in ljubezni do bližnjega, smo se letos odrekle izletu, ki pri nas navadno sledi igri. Kajti naš dobri o. voditelj hoče, da so igralko zelo bogato poplačane za svoj trud, ker reče ne ve — in to bodi čisto zaupno na uho povedano — da se naša igralska družina že sama obilno odškoduje za ta svoj »trud«, deloma z zabavo, ki je je pri skušnjah in še pri predstavi veliko, včasih kar preveč (pa ne za nas, ampak za ubogega, potrpežljivega g. režiserja), deloma pa s tem, ker naše članice silno radi igrajo. O tem priča tudi dejstvo, da so v letošnjem šolskem letu 1942/43 tri članice ZVSK obiskovale gledališko šolo, ter sodelovale tudi pri dramatskih prireditvah drugih verskih in prosvetnih združenj po odobrenju o. voditelja. Denar torej, ki ga je Zveza dobila od igre, smo poklonile nekaterim revnejšim sesticam, v veliko veselje vseh klar. Kakor vidite, smo delavne tudi na karitativnem polju.

Odborovih sej, na katerih o. voditelj razpravlja s sestrami odbornicami o Zvezinih zadevah, je bilo letos kar sedem. To število tudi priča o naši veliki aktivnosti v letu 1941/42. Tudi s. blagajničarki se je letos obraz zjasnil in je bila neobičajno dobre volje, ker so ji članice članarino navzlic resnim časom v redu plačevale.

V prijazni kapeli FMM na Mirju smo tudi letos vsak prvi petek v mesecu imele skupno sv. mašo, med katero smo iz rok o. voditelja sprejele Nebeški kruh. Po želji prevzvišenega g. škofa smo tudi me darovale ta obhajila Božjemu Srcu Jezusovemu v spravo za naše grehe in hudobije človeštva. Vse članice ZVSK so se 2. novembra 1941 v uniformah in s praporom udeležile lepe slovesnosti sprejema treh novih članic v kapelici FMM. Tudi proslavo 50-letnice o. voditelja smo obhajale pri FMM. Najprej smo se v uniformah in s praporom udeležile sv. maše, ki jo je daroval o. voditelj in med katero smo vse prejele sv. obhajilo, nato pa smo imele v dvorani pristržno slovesnost, pri kateri smo našemu o. voditelju izročile krasno reliefno Mater Božjo z Detetom s posvetilom in duhovni šopek. Du-

hovni šopek smo izročile tudi za god č. m. prednici Hortenziji FMM. — S praporom v uniformah z našimi znaki se je Zveza udeležila tudi dveh javnih verskih prireditev: tako 4. aprila 1942 Vstajenja v frančiškanski cerkvi in pa posvetitve Frančiškove mladine presv. Srcu Jezusovemu 5. julija 1942.

K sklepu naj še omenim, da so se zaradi referata našega o. voditelja naročile poleg prejšnjih tri članice na »Cvetje«, v katerem se vsako leto oglasimo z letnim poročilom in v zadnjem času tudi z zelo uspešnimi sestavki o Zvezinem izletu izpod peresa pisateljsko talentirane s. predsednice.

FABIAN BARCATA — A. A.:

7. Brat in sestra.

Mark je sedel doma pri ognju in snažil svojo puško.

Včeraj ali predvčerajšnjim bi tega ne bil zmogel, tako hudo je v njem divjalo, tako zelo ga je bolelo srce. Klobučevinasto čepico je imel na kolenih, vanjo pa je počasi polagal posamezne kose orožja, kakor jih je sproti odvijal, vijak za vijakom, iglico za iglico, skozi dušo pa se mu je podila misel za mislijo, vsaka bolj črna in grozna od prejšnje.

Kako strašno ga je užalil ta človek, ta podlež, sin navadnega cestnega razbojnika, ki so ga zagrebli v neposvečeno zemljo gori pri pokopališču. Ta falot, izvržek človeške družbe, se je spozabil tako daleč, da se je predrznil z njim križati meč, in kar je bilo najhujše — pokazal je, da mu je kos! Mark pa je postal deček, otrok, ki ne zasluži, da bi poslej še nosil orožje, ki ga zdaj drži v roki. — Kar slišal je, kako se mu posmehujejo možje rodu, kako ga šepetaje obirajo ženski jeziki. — Saj ne bo treba dolgo čakati, pa mu bo katera teh žensk prezirljivo rekla: »Prepusti svojo puško kakemu bolj vrednemu, sam pa vzemi v roke preslico in predi volno!«

In njega, ravno njega je morala zadeti ta nesreča!

Prijel je gorečo trščico, si z njo prižgal cigareto, ki mu je ugasnila, in trščico zarinil nazaj v žerjavico, da so iskre švignile na vse strani. Pozabil je na puško, na vijake, iglice, na snaženje orožja in se spet prepustil mračnemu tuhtanju. Najbrž je že dolgo tako čemel, ko mu je naenkrat na ramo legla nežna, mehka roka in ga je prebudil jasen, prijeten glas:

»Mark, Marko moj, kaj pa imaš, da si tako resen, tako otožen?«

Fant je pogledal kvišku in se zazrl v ljubo obličje svoje sestre. V dolgem, trpečem pogledu je videla vso strašno muko njegovega srca. Odgovoril pa ni.

Mladenka se je usedla k njemu, čepico in puško rahlo preložila drugam, ovila desnico bratu okoli ramen, približala svoj obraz tesno k njegovemu in mu rekla nežno in živahno:

»Marko, moraš mi povedati, saj sem tvoja Lela!«

V ljubezni brata in sestre je nekaj svetega. Otroka iste matere se poznata prav od prvega prebujenja svojih drobnih src, navezana sta drug na drugega, ljubita se z najčistejšo in najbolj nesebično ljubeznijo, ki je skoraj čistejša in nesebičnejša od same zakonske in otroške ljubezni. Vsaj v Albaniji je tako. Brat in sestra sta tamkaj neločljiva, brat sestro obožuje, sestre najsvetejša prisega pa je, da jo izreka pri glavi svojega brata. In morda še ni bilo albanske mladenke, ki bi brata tako ljubila, kakor je Lela svojega, ni ga bilo brata, ki bi bil na svojo sestro tako ponosen, kakor je bil ponosen Mark na svojo cvetlico, svojo Lelo.

In zdaj je Mark spregovoril, hotel je odvaliti kamen s svojega srca. Počasi, kos za kosom in brez zveze so mu prihajale besede:

»Lela, užalil me je, strašno, brezmejno — pred očetom, pred vsem rodом! — Onečasčen sem, nisem več vreden, da bi še kdaj nosil orožje! Kaj bodo rekli možje, kaj žene? Onečasčen sem do smrti!«

»Mark povej mi: Ali verjameš, da bi jaz mogla storiti kaj nečastnega?«

»Ne, Lela — ti že ne!«

»Ali misliš, da bi še mogla govoriti z onečasčenim človekom, pa čeprav bi bil moj brat, da bi ga še ljubila, še kdaj poljubila?«

Vrgla mu je okoli vratu še drugo roko, ljubkujoče položila svoje mehko cvetoče lice na zarjavelo bratovo, ustnice pa približala njegovemu ušesu in mu rahlo šepetala:

»Mark, ali kaj takega verjameš?«

On pa je zavrnil in iz njegovega glasu je zvenelo najgloblje prepričanje, je pela visoka pesem, da je spet našel samega sebe:

»Ne, Lela, tega ne verjamem nikdar in nikoli! O, vračlaš mi življenje!«

In objel je sestro s svojima kitastima rokama, jo pritisnil nase in jo dolgo, dolgo tako držal.

Tak je bil ta mož! Osoren, trd, najstrožjih šeg in navad, hodil bi po pravici in resnici neomahljivo in neizprosno, čeprav bi pri tem krvavel in poginil — pa vendar mehak in vdan nasproti sestri, ki jo je ljubil in cenil nad vse drugo na zemlji.

Zdaj sta govorila mirneje. Modre Leline besede so polagoma izganjale vse mrke in bridke bratove misli. Spet je mogel jasno misliti in pametno govoriti.

»Kaj bodo rekli možje? — Pa saj si ponos rodu, eden najboljših. Še nikoli nisi bil tako velik kakor v trenutku, ko si začeto igro nadaljeval, ne da bi se zmenil za nasprotnikovo osebo. Kdor drug bi bil mogel storiti kaj takega? Čast rodu si ohranil neomadeževano. In kako izvrstno si se boril! On je mojster v mečevanju z jataganom — sam Bog ve, kje se je izučil — a tebe, Marko, ni mogel premagati, vračal si mu udarec na udarec. On je bolj gibčen, ti pa zato mnogo mnogo močnejši. — In žene! Kaj meniš, da bomo pritepenca, skoraj tujca brez Boga in vere, čigar oče je bil navaden postopač in tat, da je moral pasti od roke lastnega prijatelja in njegovo truplo ne počiva na kosteh njegovih dedov — takega človeka, pravim, naj bi više cenile ko tebe, junaškega in brez graje? Uh, kako ga sovražim, strahopetca, ki je izrabil dan besse, da bi mogel užaliti tebe in ves rod! Mark, na, vzemi svoje orožje in nosi ga čaščen in spoštovan kakor doslej! — Jaz pa ti bom zapela tvojo najljubšo pesem:

Nekoč je živel brat,
in sestra nekoč je živela,
a bolj ko vse drugo na zemlji
oba sta se ljubila.

Pa vzeti je moral si ženo,
ker oče je hotel tako.

Skoraj je srce počilo sestri,

da ženska je ukradla ji bratovo srce! —

Na pot je odšel po nevesto
in sestra je spremila ga.
Nazaj, o bratje in sestre, nazaj!
Zakaj na to pot?

Izdaja preži in čaka vas smrt!

Za mejo na polju sovražnik je stal,
preklete vražje je vzdignil, ustrelil
in brat se je zrušil.

Sestri v naročje je padel mrlič.
 Ta vzela njegovo je dobro orožje,
 sprožila na sovražnika lokavega
 in on ustrelil je vanjo.
 Obe sta krogli zadeli.
 Kot kamen podlež je padel,
 spod srca kri mu curi,
 njegova rožnordeča kri.
 Umirala je in bratu
 naricala rahlo, rahlo:
 Kuku! Sokola ni več!
 Nič več ne poganjaj cvetlic, o zemlja,
 ne sveti več, o sonce, o luna in zvezde
 jokajte, gore, doline, livade,
 stokajte, sapice, tulite, vetrovi, viharji,
 katerega ljubili ste, tega ni več!
 Žaluj, o mojega očeta hiša,

žalujte, možje in žene,
 žaluj, o rod, ker tvojega najboljšega
 ni več!
 Najhujši udarec naj bojazljivca zadene,
 njegova črna je krogla junaka požrla!
 Prekleta mu roka, ki ga je ustrelila!
 Kuku, najboljšega v rodu ni več!
 Smrti njegove pa gora ne bo maščevala
 to je že sestra storila.
 In zdaj je moj,
 ne vzame ga tuja mi ženska.
 V en naju grob položite!
 Mene spodaj, njega pa name.
 Na moje mu prsi glavo denite,
 da bo sladko počival!
 On, moj brat, moj sokol, junak!
 (Dalje sledi.)

O. STANKO MARIJA:

Služabnica božja m. Marija od Trpljenja, ustanoviteljica frančiškank misijonark Marijinih

P. Rafael, zvesti pomočnik m. Marije od Trpljenja, torej v skrbi za čim uspešneje izvedeno notranjo in zunanjo organizacijo FMM nikakor ni zanemarjal dolžnosti visokega položaja, ki ga je zavzemal v svojem redu.

Ko je 1889 p. general Bernardin iz Portogruaru sporočil svojim definitorjem, da hoče po 20 letnem generalatu utrujen od neprestanega dela odložiti svojo čast in je papež Leon XIII. njegov predlog, da se zato skliče generalni kapitelj, odobril, je bila takoj sestavljena komisija, da izvede vsa potrebna pripravljalna dela.

Najvažnejša naloga komisije, ki so jo sestavljali trije najodličnejši redovni člani: p. Evzebij Fermendžin, po rodu Bolgar, p. Alojzij Lauer, poznejši redovni general, in p. Rafael d'Aurillac, je bila sestava generalnih konstitucij za ves red, katere naj bi pripravile pot za zedinjenje razdeljenih redovnih skupin.

Frančiškanski red je bil v začetku svojega obstoja enoten, sčasoma se je pa razdelil na tri redovne družine: konventuale (minorite), observante (frančiškane) in kapucine, ki so vsi priznavali sv. Frančiška Asiškega za svojega

ustanovitelja. Observanti sami so pa v teku časa ustanovili več skupin s posebnimi cilji, med katerimi so bili najvažnejši: alkantarinci, učenci strogega španskega frančiškana sv. Petra iz Alkantare; rekolekti, ki so se zavzemali za bolj premišljevalno delo, in italijanski reformati, ki so zagovarjali strožje redovno življenje. V onem času so se rodila slična gibanja tudi pri drugih redovih kot odgovor na nastop protestantizma in na politične razmere v raznih državah.

Redovni general je bil lahko izvoljen iz katere koli skupine, vendar pa je vsaka imela svoje posebne statute in bila v generalnem svetu zastopana po svojem prokuratorju in definitorju, katerih število je bilo določeno po gotovem sorazmerju. Seveda je tak položaj delo p. generala zelo zapletal, ker se je bilo treba ozirati na potrebe vseh skupin in upoštevati mnenja vseh prokuratorjev in definitorjev. Osebna ljubeznivost in taktna modrost p. Bernardina je sicer premagala vse težkoče, toda bilo je jasno, da tako stanje ne more in ne sme ostati trajno.

Ze generalni kapitelj leta 1862. je pretresal vprašanje, kako doseči zedinjenje celega reda, toda čas in razmere za to niso bile ugodne; nič bolje ni bilo sedaj, leta 1889.: sklenili so, da na kapitlju niti z besedo ne omenijo zadeve zedinjenja, pač pa usmerijo vse sile v to, da dosežejo potrditev enotnih konstitucij za vse skupine, ki bi prej ali pozneje same po sebi privedle do zedinjenja.

Prizadevanja za nove konstitucije so se vlekla že od generalnega kapitlja v Valenciji na Španskem leta 1768., ki je potrdil neko kompilacijo novega besedila, katero pa ni moglo biti razglašeno. Leta 1827. je p. general Janez Kapistran, ki dolgo časa ni mogel sklicati generalnega kapitlja, objavil valenške konstitucije in jih predpisal za dobo, dokler se ne izvrši nova revizija. Generalnemu kapitlju 1862 je bilo nato predloženo že predelano besedilo konstitucij, katere je sicer kapitelj sprejel, toda s pristavkom, da je treba vstaviti v besedilo še nekaj potrebam časa odgovarjajočih sprememb. Ta tekst pa sploh ni bil objavljen.

P. Bernardin iz Portogruaro, ki je hotel zadevo redovnih konstitucij dokončno rešiti, je 1882 dal izdelati nov tekst, ki se je oziral na časovne razmere, in ga obenem z nanovo natisnjenima načrtoma konstitucij iz let 1827. in 1862. poslal vsem redovnim provincijam, da se provinciali o njih izrazijo. Ko so začeli od vseh strani prihajati pregledani in popravljeni predlogi, jih je komisija zopet pregledala in uredila, dala besedilo natisniti in ga opremila z vrsto opomb, ki naj bi olajšale delo kapitularnim preglednikom. Tako je bilo mogoče dati na generalni kapitelj prihajajočim redovnim predstavnikom že osnutek novih konstitucij, ki naj bi postale prvi odločni korak k zedinjenju vsega reda.

Za novega generala je bil na kapitlju izvoljen bolonjski provincial p. Alojzij iz Parme, za njegovega generalnega prokuratorja pa naš p. Rafael, kateremu so kapitularni očetje s to izvolitvijo pokazali svoje globoko spoštovanje, priznanje in zaupanje. Bivši p. general Bernardin se je umaknil v svojo »drago celico«, kakor jo je imenoval v Quaracchi pri Firenci, kjer je živel pravo svetniško življenje. Imenovan od Leona XIII. za naslovne sardskega nadškofa, je umrl v sluhu svetosti 1895, star 73 let.

Kot generalni prokurator vsega reda pri sv. stolici je imel p. Rafael nalogo vzdrževati zvezo med redom in rimskimi sv. kongregacijami. Za to važno nalogo je bilo treba moža velikih sposobnosti, umske in srčne kulture ter ljubeznivega nastopa, kar so patres Ordinis videli združeno v njegovi osebi. Prelati rimske kurije so ga tudi kaj hitro pravilno ocenili in splošno uvaževanje, ki ga je bil deležen, mu je pomagalo, da je srečno in uspešno reševal težko in zapleteno delo za redovno zedinjenje. Na njegovih ramah je ležal največji del bremena, toda z neutrudljivo odločnostjo je zastavil vse sile, da odstrani vse vzroke cepitve, razdrobljenosti in slabosti reda in mu tako ustvari predpogoje za nov in živahen procvit. Treba je bilo upostaviti enotno disciplino, zbuditi smisel za medsebojno pomoč in zbrati celo čredo pod enim pastirjem.

**P a x
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi v teku dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

VLADIMIR TOMINEC:

Pax et bonum

1. Poročilo o osmem letnem sestanku Podpornega odseka III. reda.

Kakor vsako leto, se je vršilo tudi letos, dne 23. avgusta ob pol šestih popoldne običajno predavanje o ciljih in namenu Podpornega odseka ter o njegovem dejanskem stanju. Predaval je P. Angelik Tominec, kakor že nekaj let sem, v dvorani Frančiškovega doma v Spodnji Šiški. Predavanja se je udeležilo nekaj nad šestdeset oseb.

S kratkimi besedami je nato predavatelj očrtal cilj in namen Podpornega odseka, ki je eden in isti, skrbeti namreč v letih starosti in onemoglosti predvsem za one, ki nimajo dovolj premoženja, da bi od njega lahko živeli, ko si ne bodo mogli več zaslužiti vsakdanjega kruha. In kako je to potrebno posebno dandanes, nam kažejo številne pismene zahvale od onih, ki že prejemale mesečne zneske. Vpisanih je do zdaj 1172, torej 11 novih članic in izmed —?— članici po dvakrat. Seveda jih je od lanskega leta nekaj umrlo, nekaj pa začelo dobivati pokojnino. Zdaj dobiva pokojnino že 148 članov in članic ter gre samo za pokojnine mesečno 13.000 lir ven. Dočim je znašalo premoženje Podpornega odseka konec leta 1940. 2.090.108 lir, je znašalo konec leta 1941. 1.430.350 lir.

Moramo pa reči, da je Podporni odsek tudi veliko preizkušnjo dobro prestal, in hvaležni moramo biti Bogu ter ga prositi, da bi še vnaprej s svojim blagoslovom spremljal to karitativno ustanovo, kakor jo je do zdaj.

2. Poročilo o VII. redni skupščini Stavbne zadruge Mirni dom v Ljubljani, ki se je vršila dne 9. avgusta 1942.

Gospod predsednik je poročal sledeče: V letošnjem letu bi prav za prav ne bilo dosti poročila. Saj obstoji pregovor, da brez božje volje ne pade človeku niti las z glave. V Domu sv. Frančiška je bila v pritličju večja soba, ki do sedaj ni bila uporabljena. V preteklem letu je ena izmed tretjerednic plačala približno 6000 lir ter napravila iz sobe lično stanovanje s kuhinjo in straniščem, s čemer je Frančiškov dom pridobil na gospodarski vrednosti. V pretekli zimi so nadalje po dobroti stanovalk Frančiškovega doma prebivale šolske sestre. V preteklem letu se je izvršila tudi zamenjava dinarjev v lire, ter je bilo potrebno spremeniti vse denarno poslovanje iz dinarske v lirsko veljavo, ter je letošnja bilanca za leto 1941. sestavljena že v lirski veljavi. Upravni odbor je imel v teku leta tri seje, kjer se je sklepalo o tekočih zadevah zadruge. Na zadnji seji je bil odobren tudi računski zaključek. Zadruga je imela 212.550,18 lire prometa. Zadruga je to leto prejela in odposlala skupno 68 dopisov. Zastopnik nadzornega odbora je poročal, da so člani nadzornega odbora v smislu zakona in zadružnih pravil večkrat pregledali zadružno poslovanje, ob zaključku poslovnega leta 1941. pa računске zaključke in bilanco, primerjali vknjižbe s prilogami ter našli vse v redu. Imeli so več sej, kjer so pregledali poslovanje upravnega odbora ter ugotovili, da se je vse vršilo v okviru zakonitih predpisov. Na tej skupščini je bilo prebrano tudi revizijsko poročilo in rešitev Zadružne zveze kot revizijske oblasti o reviziji, ki jo je dne 13. junija 1941 opravil zadružni revizor g. Rakovič Franjo, ki je mogel pri pregledovanju poslovanja ugotoviti na splošno red in skrb vodstva za izpolnjevanje nalog, ki jih ima zadruga. Skupščina je soglasno odobrila poročilo upravnega in nadzornega odbora, prav tako je bila tudi soglasno podeljena razrešnica upravnemu in nadzornemu odboru. Po izvršenih volitvah v upravni in nadzorni odbor in ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil dobro uspelo letno skupščino.

Ljubljanska skupščina. Četrto nedeljo oktobra bo slovesen sprejem novih članov ob 4. uri popoldne. Kandidati se zbero ob 3. uri popoldne v dvorani sv. Antona, da se uredে zapisniki. Vsa skupščina naj se zbere k slovesnosti. Prinesite s seboj Priročnike. — Obljube novincev bodo takoj po sprejemu.

In naj molijo za mrtve...

Turnšek Gregorij — Slivnica pri Celju. Trije kralji so ga vzeli, so rekli ljudje, ko je umrl dne 8. januarja zvest sin sv. Frančiška, Gregorij Turnšek. Kot deček je gojil skrivno željo, da bi nekoč zapel pred Gospodovim oltarjem Glorijo. Bog je sicer poklical v samostan njegovo sestro, Gregoriju pa je življenjsko delo določil v domačem kraju. Sklenil je, da bo ostal samskega stanu in zato se je že v mladostnih letih oprl na vodilo tretjega reda sv. Frančiška, ki mu je ostal vedno zvest. Njegovo življenje je tako zanimivo, pa tako apostolsko, da naj bo vsem tretjerednikom v bodrilen zgled.

Ljubezen do narave, sočutje do trpečih, spoštovanje do duhovnikov — to so najznačilnejše poteze njegovega življenja.

Po svojih starših je dobil lepo in obširno posestvo. Od siromašne družine je vzel za svoje kar troje otrok, ki jih je vzgajal v ljubezni do Boga in pridnosti pri delu. Domačija mu je lepo napredovala. Pozidal je nova gospodarska poslopja. Otroci so doraščali. Enemu je izročil posestvo, drugemu je dal lepo doto in ga spravil na sosedovo posestvo. Rejenko je izročil največji slovenski družini: usmiljenkam sv. Vincencija.

Pokojni Gregorij je predobro čutil, kako nezadostna je pogosto človeška pomoč trpečim, ki so se v tolikem številu zatekali k njemu. Da bi ta pomoč bila bolj strokovnjska, da bi ta tolažba podesetorjena njegova preživela, je uresničil zamisel, ki gotovo nima veliko sličnih primerov: Pomogel je enajstim dekletom v službo trpečega človeštva. Zadnja je bila njegova rejenka. Ljudje so ga imenovali iz spoštovanja — kakšen in upanju ogoljufani fant tudi iz jeze — dekliškega tatu. Če običajne tatvine denarnico napolnijo, so te vrste njegovo de-

narnico občutno osušile. Če oče ni mogel ali ni hotel dati svoji hčeri za samostan primerne deleže in opreme, je naš Gregorij to velikodušno sam oskrbel.

Morda najlepša poteza na Gregorijevem katoliškem značaju pa je njegova ljubezen in spoštovanje do duhovnikov. Posebej in najprej je treba omeniti njegovo pomoč domačemu, več let popolnoma slepemu župniku Ivanu Kozincu. Skrbel je zanj po sinovsko. Koliko dobrega je storil dijakom, ki je v vsakem naš Gregor videl prihodnjega duhovnika. Nad vse pa se je veselil vsake nove maše doma in v bližnji okolici. Gotovo je bil povsod zraven. Novomašniki na Štajerskem, tako je navada, nosijo novomašne krone na glavi. Te krone je daleč na okoli vsakemu novomašniku preskrbel naš dobri Gregor. Ves srečen je bil, če ga je doletela ta čast. Tudi urednik »Cvetja« je nosil pri novi maši njegovo krono.

Mnoga desetletja prej nego se je oglasil z najvišjega mesta klic: Katoličani, strnite se in bodite bolj delovni, je naš pokojni Gregor deloval na vseh področjih Katoliške akcije kot navdušen apostol. Po njegovem prizadevanju je bilo v njegovi fari na Slivnici pri Celju na dan sprejetih 200 novih članov v red sv. Frančiška. To je rekordno število. Kaj naredi eden apostol, ki prav zagrabl!

Ko se je lani za svoj god, 12. marca, napotil v cerkev, da bi prejel sv. zakramente — na ta način je vsako leto obhajal svoj god — se je moral nenadoma vrniti. Poklical je duhovnika na dom in se je dal sprevideti za smrt. Izrazil pa je slutnjo, da ga bodo sv. Trije kralji vzeli v nebesa. Na vprašanje, zakaj se potem daje tako zgodaj sprevideti, je odgovoril: »Kar sem mogel na svetu storiti, sem stóril, zdaj pa lahko grem. Račune z Bogom pa se mora delati pri polni zavesti!« Če bi bil odlašal do zadnjega, bi ne bil dobil duhovnika.

Tudi časne zadeve je po vodilu tretjega reda pravočasno uredil in pravično, kakor je mogel. V Frančiškovi preprostosti je zadovoljno živel in v duhu njegovega uboštva je srečno umrl.

Dragi Gregor! Te vrstice Ti je v Cvetje napisal tisti, ki Ti je za mnogokaj hvaležen.

Teden krščanske milodarnosti

»Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj« (Jan 13, 35). Tako je rekel Jezus pri zadnji večerji.

Te besede smo že velikokrat slišali. Ali pa jih vzamemo za resno? Torej ne po drugih vnanjih znamenjih: ne po tem, da hodimo v cerkev, ne po rožnem vencu ali škapulirju, niti ne po sv. obhajilih — ampak po ljubezni nas mora svet spoznati, da smo kristjani. Vprašanje je, ali nas svet po tem res spozna, da smo Kristusovi?

No, mnogo lepega je krščanska ljubezen že storila. Ogromna dela je krščanska dobrodelnost izvršila. Toda mnogih, ki se štejejo za kristjane, ni lahko po ljubezni spoznati, da so učenci Tistega, čigar prva in glavna zapoved je ljubezen.

V času velikih stisk in potreb se mora krščanska ljubezen posebno pokazati. Tak čas, če je kdaj bil, je gotovo zdaj. Tega ni treba dokazovati, saj vsi predobro čutimo. Zima se nam od daleč že napoveduje in nas straši. Če pa nas vse skrbi, kako bomo zimo preživeli, kaj pa naj rečemo o revežih, ki že v navadnih razmerah težko živijo?

V teh razmerah moramo svoje moči napeti do skrajnosti, da se stiski kar najbolj odpravimo.

Nekaj let sem je zahvalna nedelja postala obenem dobrodelna nedelja. Letos pa, ko je sila tako velika, bo cel teden od zahvalne nedelje, to je od 1.—8. novembra, teden krščanske milodarnosti.

Ta teden naj se krščanska ljubezen prav posebno izkaže! Tako, kakor velika beda zahteva. A ta teden naj se ljubezen tudi znova užge in bolj vzplamti, da bodo ljudje res mogli spoznati na nas, da smo učenci Onega, ki mu je ljubezen nad vse. Cel teden za to, da se več dobrega stori, pa tudi za to, da se ljubezen do bližnjega pri kristjanih bolj vzbudi in dobrodelnost odslej med nami še bolj vzcvete.

Darovi

Za frančiškanske misijone: 300 lir: Rösser Ivanka za krst poganov na ime Jožef, Marija, Anton; 86 lir: Skupščina III. reda Novo mesto; 50 lir: Dobrotinšek Elizabeta; 22 lir: Hrovat Neža iz Gabrja; po 20 lir: Neimenovana (v zakristiji), Neimenovani.

Za armado sv. Križa: 50 lir: Redenšek Helena; po 10 lir: Neimenovana (Janež), Prelogar Terezija; 3,50 lir: Kovačič N.

Za sklad III. reda: 100 lir: Plečnik Frančiška; 15 lir: Neimenov.

Za sklad Cvetja: 7 lir: Jakopin Janez; 3 lire: Benda Frančiška; 2 liri: Neimenovana (v zakristiji).

Novi naročniki

Benda Frančiška, Maitèngen Friderika, Volf Anton.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom

v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6

(nasproti hotela Union)

sprejema hranilne vloge v vsaki višini
in jih najugodneje obrestuje

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

Smrt sv. Frančiška Asiškega.

Anton Sfiligoj

Ljubljana

Frančiškanska ulica (poleg frančiškanske cerkve)
ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, za 100 od Lir 4— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.